
Marts 2021

Redegørelse om behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring 2020

Ankestyrelsen

ANKESTYRELSEN

Telefon: 33 41 12 00 mandag til fredag klokken 9-15

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 statsservice

Mailadresse: ast@ast.dk

Hjemmeside: www.ast.dk

ISBN nr.: 978-87-7811-394-8

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1	FORORD	5
KAPITEL 2	SAMMENFATNING	7
	Tal og tendenser på udvalgte sagsområder	7
KAPITEL 3	NØGLETAL OM INDKOMNE OG AFGJORTE SAGER	13
	Indkomne sager	13
	Afgjorte sager	14
	Årsager til ændringer og hjemvisninger	16
KAPITEL 4	AFGØRELSE OM ANERKENDELSE AF EN ARBEJDSKADE	18
	Ulykker	18
	Omgørelsesprocenten for sager om ulykker	19
	Tendenser	22
	Erhvervssygdomme	29
	Tendenser	33
KAPITEL 5	AFGØRELSE OM UDMÅLING AF YDELSER EFTER LOVEN	43
	Varigt mén	43
	Omgørelsesprocenten for sager om varigt mén	45
	Hjemviste afgørelser om varigt mén	47
	Tendenser	48
	Tab af erhvervsevne	55
	Omgørelsesprocenten for sager om tab af erhvervsevne	56
	Stadfæstede afgørelser om tab af erhvervsevne	59
	Tendenser	60
BILAG 1	REGELGRUNDLAG	70
BILAG 2	PRINCIPMEDDELELSER	77
BILAG 3	ANKESTYRELSENS SAGSBEHANDLING, REAKTIONSMULIGHEDER OG REGISTRERINGER	78
	Inden klagen sendes til Ankestyrelsen	78

Rammerne for Ankestyrelsens behandling af sagen	79
Ankestyrelsens reaktionsmuligheder	80
Årsager til omgørelser og nye registreringer	81
Særligt om ændrede afgørelser	83
Særligt om hjemviste sager	83
BILAG 4 TABELLER	85
BILAG 5 OVERBLIK OVER SAGSEKSEMPLER I ÅRSREDEGØRELSEN	90
BILAG 6 TIDLIGERE ÅRSREDEGØRELSE	92

KAPITEL 1

REDEGØRELSENS INDHOLD OG STRUKTUR

Forord

Denne redegørelse handler om Ankestyrelsens behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2020.

Siden 2016 har Ankestyrelsen været forpligtet til at udarbejde en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen i løbet af året.¹

Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes.²

Redegørelsen forelægges for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse, der får lejlighed til at give sine bemærkninger, inden den sendes til beskæftigelsesministeren.

Redegørelsen offentliggøres på Ankestyrelsens hjemmeside.

Redegørelsens form muliggør en overordnet og generel sammenligning af resultaterne fra 2020 med resultaterne fra 2019 og 2018 og en overordnet beskrivelse af tendenser.³

Redegørelsens indeholder nøgletal om udviklingen i forhold til:

Indkomne sager

Afgjorte sager

Udfaldet af afgjorte sager

Årsagen til udfaldet

Redegørelsen indeholder en beskrivelse af tendenser i sagsbehandlingen og vejledende eksempler på sager inden for de største sagsområder på arbejdsskadeområdet:⁴

Ulykker

Erhvervssygdomme

Varigt mén

Tab af erhvervsevne

¹ Redegørelsen for 2016 var begrænset til perioden fra 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet.

² Lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring § 16, jf. lovbekendtgørelse nr. 980 af 9. september 2019. Se bilag 1.

³ I en mere dybdegående analyse i form af en praksisundersøgelse gennemgår Ankestyrelsen et udvalg af sager inden for et givent emne. Det er karakteristisk, at sagerne ikke har været påklaget til Ankestyrelsen, og at undersøgelsestemaet er bygget op omkring særlige måleparametre. Ankestyrelsen forholder sig til, om praksis i de konkrete sager er i overensstemmelse med lovgivningen og Ankestyrelsens praksis og peger på styrker og udfordringer i sagsbehandlingen. Der er dermed tale om en tilbundsående undersøgelse af hver af de udvalgte sager i undersøgelsen.

⁴ I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne. Hvor sagerne i de tidligere årsredegørelser er udvalgt efter et endetal, er sagerne i 2020 udvalgt på baggrund af fremtrædende tendenser, som vi har set i forbindelse med sagsbehandlingen.

Redegørelsen er opdelt i fem kapitler.

Kapitel 2 er en sammenfatning af de overordnede nøgletal for 2020 og fremtrædende tendenser, som Ankestyrelsen har set på de største sagsområder i forbindelse med sagsbehandlingen af de afgjorte sager i 2020.

Kapitel 3 indeholder nøgletal for de sager, Ankestyrelsen har modtaget fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2020, og sager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2020, herunder årsager til ændringer og hjemvisninger.

Kapitel 4 indeholder tal og tendenser inden for sager om anerkendelse af ulykker og erhvervssygdomme.

Kapitel 5 indeholder tal og tendenser inden for sager om varigt mén og tab af erhvervsevne.

Som bilag til redegørelsen fremgår relevante regler (bilag 1) og principmeddelelser (bilag 2), en beskrivelse af Ankestyrelsens sagsbehandling, registreringer mv. (bilag 3), uddybende tabeller udeladt fra kapitlerne (bilag 4), et samlet overblik over de udvalgte eksempler på sager (bilag 5) og henvisning til tidligere årsredegørelser (bilag 6).

Der er undervejs i kapitlerne henvisninger til bilag, der knytter sig til temaet for kapitlet.

Redegørelsens datagrundlag er baseret på udtræk i Ankestyrelsens journal- og registreringssystem.

Sammenfatning

TAL OG TENDENSER PÅ UDVALGTE SAGSOMRÅDER

I dette kapitel sammenfattes de overordnede nøgletal i 2020 og fremtrædende tendenser, som Ankestyrelsen har set på de største sagsområder i forbindelse med sagsbehandlingen af de afgjorte sager i 2020.

NØGLETAL I 2020

Indkomne sager:

- Ankestyrelsen modtog 10.178 klagesager afgjort af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.
- Ankestyrelsen modtog flest klagesager om varigt mén (33 procent), tab af erhvervsevne (21 procent), ulykker (20 procent) og erhvervs sygdomme (18 procent).

Afgjorte sager:

- Ankestyrelsen afsluttede 10.273 sager. 9.518 afgjorte sager indgår i redegørelsen.⁵
- 75 procent af de afgjorte sager er stadfæstet, 19 procent er ændret og 6 procent er hjemvist.
- Til sammenligning afgjorde Ankestyrelsen 11.677 sager i 2019. 74 procent af de afgjorte sager er stadfæstet, 19 procent er ændret og 7 procent er hjemvist.
- Omgørelsesprocenten (ændrede og hjemviste afgørelser) ligger de seneste 3 år i intervallet 25-28 procent.
- Af de 9.518 afgjorte sager, der indgår i redegørelsen, er 5 sager modtaget i 2016, 33 sager i 2017, 112 sager i 2018, 3.454 sager i 2019 og 5.914 sager i 2020.

⁵ Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket.

- Hovedparten af de afgjorte sager handler om varigt mén (31 procent), tab af erhvervsevne (22 procent), ulykker (20 procent) og erhvervssygdomme (19 procent).⁶

Svag stigning i andelen af stadfæstelser

Der er mindre variationer i stadfæstelsesprocenten fra 2018 til 2020 på de udvalgte sagsområder. Den største ændring ses i sager om tab af erhvervsevne, hvor stadfæstelsesprocenten er steget med 7 procentpoint fra 2018 til 2020. I sager om varigt mén er stigningen på 4 procentpoint, og det samme er tilfældet i sager om anerkendelse af ulykker. Stadfæstelsesprocenten i sager om erhvervssygdomme er næsten uændret over de seneste tre år.

Omgørelsesprocenten

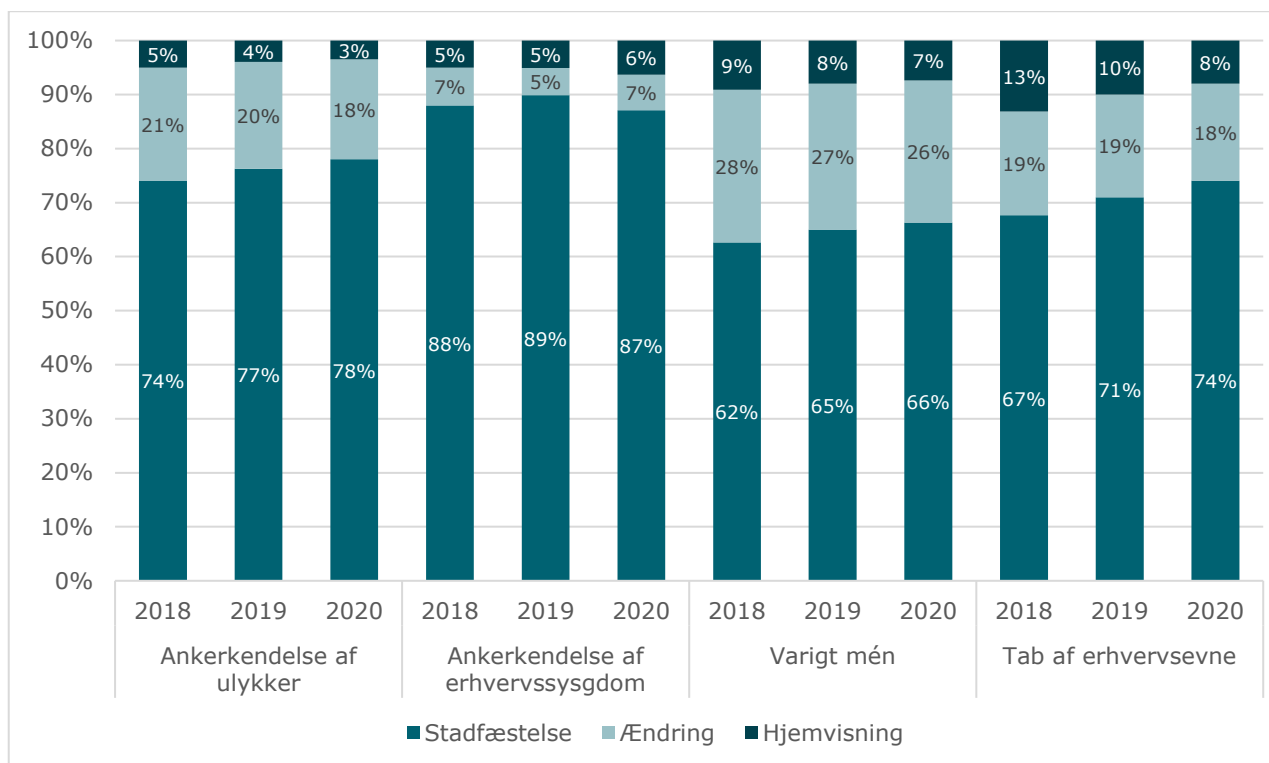
Generelt for perioden fra 2018 til 2020 er omgørelsesprocenten højest for afgørelser om varigt mén og lavest for anerkendelse af erhvervssygdom. Der er tilsvarende flest ændringer af afgørelser om varigt mén og færrest ændringer af afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme. Der er flest hjemvisninger af afgørelser om tab af erhvervsevne og færrest om anerkendelse af ulykker.

Figur 2.1 viser udviklingen i udfaldet af stadfæstelser, ændringer og hjemvisninger i årene 2018, 2019 og 2020 på de fire største sagsområder.

Udfaldet af de afgjorte sager på de største sagsområder er nærmere beskrevet i kapitel 4 og 5.

⁶ I 2019 handlede hovedparten af de afgjorte sager om varigt mén (35 procent), tab af erhvervsevne (25 procent), erhvervssygdomme (22 procent) og ulykker (20 procent). Se Redegørelse om behandling af klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring 2019. Links til tidligere årsredegørelser findes i bilag 6.

FIGUR 2.1 ANKESTYRELSENS SAGSUDFALD FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2018-2020 (PROCENT)

Note: Figuren vedrører kun realitetsbehandlede sager. Figuren vedrører den relative fordeling af sagsudfald for realitetsbehandlede sager i Ankestyrelsen inden for hver af de udvalgte sagsområder. Eksempelvis er stadfæstelsesprocenten andelen af stadfæstede sager af alle realitetsbehandlede sager inden for det givne sagsområde. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Hyppigste årsager til ændringer og hjemvisninger

Samlet set er årsagerne til ændringer af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller retsanvendelsen.

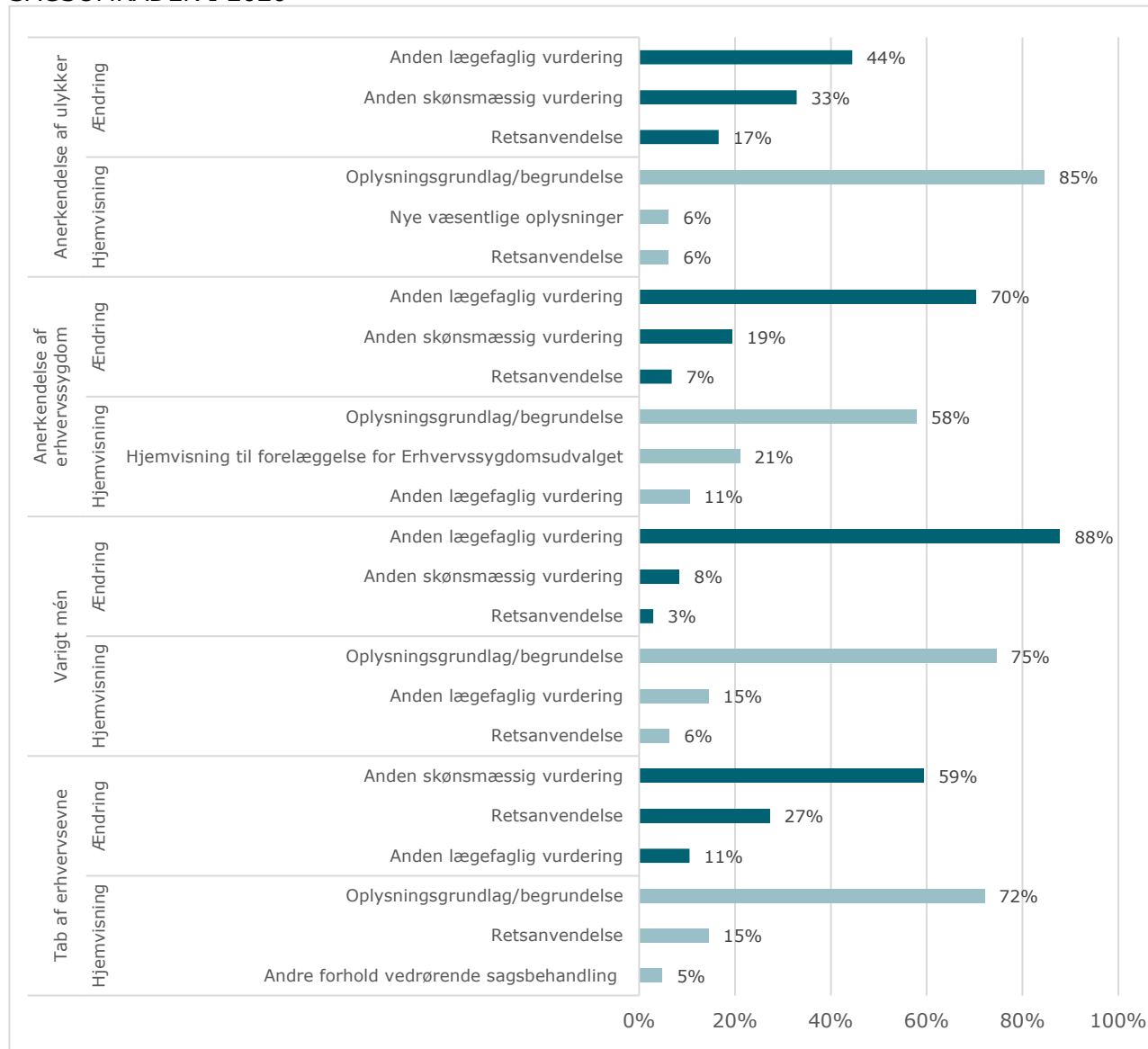
Den hyppigste årsag til ændringer af afgørelser om ulykker, erhvervssygdomme og varigt mén er en anden lægefaglig vurdering. Ændringer af afgørelser om tab af erhvervsevne skyldes hovedsageligt en anden skønsmæssig vurdering.

På alle fire sagsområder er hovedårsagen til hjemvisninger oplysningsgrundlaget.

Figur 2.2 viser udviklingen i årsagerne til omgørelse i 2020 på de største sagsområder fordelt på ændringer og hjemvisninger.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger på de største sagsområder er nærmere beskrevet i kapitel 4 og 5.

FIGUR 2.2 HOVEDÅRSAGER TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER FOR FIRE UDVALGTE SAGSOMRÅDER I 2020

Note: Figuren viser andelen af de tre mest anvendte årsagsbegrundelser for henholdsvis ændrede og hjemviste klagesager inden for det givne sagsområde. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018. Figuren vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket.

Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Tendens: Oplysningsgrundlaget

Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er hovedårsagen til, at sager hjemvises og er en fremtrædende tendens i sagsbehandlingen inden for alle de største sagsområder. De udvalgte sager inden for temaet viser blandt andet:

- Ved anerkendelse efter det nye ulykkesbegreb (skader sket fra den 1. januar 2020) er der ikke behov for en endelig afklaring af diagnose eller direkte stillingtagen til, om der er tale om en skade af varig eller forbigående karakter. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal dog stadig være opmærksom på, om sagen i øvrigt skal oplyses yderligere, for eksempel på grund af oplysninger om forudbestående gener eller ved uklarhed om den anmeldte hændelse.
- Sager om erhvervssygdomme er typisk utilstrækkeligt oplyst, fordi der mangler lægelige oplysninger eller oplysninger om den arbejdsmæssige påvirkning.
- Sager om varigt mén kan ud fra en lægefaglig vurdering være utilstrækkeligt oplyst, fordi den helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkeligt stationær til, at der kan fastsættes et sikkert varigt mén på tidspunktet for udarbejdelsen af de seneste lægelige oplysninger.
- I sager om tab af erhvervsevne kan der mangle oplysninger om tilskadekomnes erhvervsmæssige situation og/eller eventuelle funktionsbegrænsninger. Der er i sager om tab af erhvervsevne endvidere eksempler på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring først oplyser sagerne tilstrækkeligt i perioden mellem deres afgørelse og oversendelsen til Ankestyrelsen.

PTSD OG TIDSMÆSSIG SAMMENHÆNG

Øvrige fremtrædende tendenser

En række hjemvisninger i sager om erhvervssygdomme skal ses i lyset af Vestre Landsrets dom af 26. juni 2020, der har haft betydning for den hidtidige praksis om kravene til tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og sygdommens opståen i erhvervssygdomssager om PTSD. Dommen fraveg den administrative praksis for, hvilke sager om anerkendelse af PTSD uden for erhvervssygdomsfortegnelsen det vil være relevant at forelægge for Erhvervssygdomsudvalget.

En konsekvens af dommen er, at sager om anerkendelse af PTSD som erhvervssygdom uden for erhvervssygdomsfortegnelsen i videre omfang end hidtil bør forelægges for Erhvervssygdomsudvalget. Det har i 2020 ført til flere hjemvisninger af sager med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser i sagerne var ikke forkerte i forhold til Ankestyrelsens praksis på afgørelses-tidspunktet. Praksis for forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget er dog efter tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser blevet ændret som følge af Vestre Landsrets dom.

**FRADRAG I
UDMÅLINGEN**

Ændringer i sager om varigt mén og tab af erhvervsevne skyldes ofte, at Ankestyrelsen har en anden vurdering af, om myndigheden har løftet bevisbyrden for, at der skal ske fradrag for konkurrerende og/eller forudbestående forhold.

**STADFÆSTELSE
MED ARBEJDS-
MARKEDETS ER-
HVERVSSIKRINGS
BEGRUNDELSE**

Ankestyrelsen stadfæster ofte afgørelser om erhvervssygdomme og tab af erhvervsevne med henvisning til begrundelsen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Det sker i 39 procent af de stadfæstede sager på begge områder i 2020. Det er dermed en fremtrædende tendens, at begrundelserne i afgørelserne har en høj kvalitet på de to områder.

KAPITEL 3

Nøgletal om indkomne og afgjorte sager

Dette kapitel indeholder nøgletal for de sager, Ankestyrelsen har modtaget fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i 2020, og sager, som Ankestyrelsen har afgjort i 2020.

Vi gennemgår, hvordan de indkomne sager fordeler sig på sagsområder, og hvordan de afgjorte realitetsbehandlede sager fordeler sig i forhold til udfald. Derudover indeholder kapitlet tal over årsager til ændringer og hjemvisninger.⁷

INDKOMNE SAGER

10.178 INDKOMNE SAGER

I 2020 modtog Ankestyrelsen 10.178 sager på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings område.

Ankestyrelsen modtog flest klagesager om varigt mén, som udgør omkring en tredjedel af de indkomne sager i 2020. Sager om tab af erhvervsevne, anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme udgør hver omkring en femtedel af de indkomne sager. Se tabel 3.1.

TABEL 3.1 INDKOMNE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2020

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	1.864	18
Anerkendelse af ulykker	2.025	20
Anmeldelsesfrist	162	2
Den sikrede personkreds	145	1
Diverse*	5	0
Hjælpebidler	34	0
Små specialer**	120	1
Sygebehandling***	181	2
Tab af erhvervsevne	2.180	21
Varigt mén	3.319	33
Årsløn****	143	1
I alt	10.178	100

⁷ Ankestyrelsens sagsbehandling, reaktionsmuligheder og registreringer er beskrevet i bilag 3

Note: Indkomne sager vedrører alle sager, der er indkommet til Ankestyrelsen, uanset om de efterfølgende er realitetsbehandlet eller ej. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

AFGJORTE SAGER

9.518 AFGJORTE SAGER

Ankestyrelsen afgjorde 9.518 sager på Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings område i 2020. Hovedparten af de afgjorte sager vedrører varigt mén med 31 procent, tab af erhvervsevne med 22 procent, anerkendelse af ulykker med 20 procent og anerkendelse af erhvervssygdomme med 19 procent. Se tabel 3.2.

Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Disse områder udgør tilsammen 1.115 afgørelser i 2020.

TABEL 3.2 AFGJORTE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2020

	Antal	Procent
Anerkendelse af erhvervssygdom	1.800	19
Anerkendelse af ulykker	1.860	20
Anmeldelsesfrist	144	2
Den sikrede personkreds	131	1
Diverse*	6	0
Hjælpemidler	18	0
Små specialer**	233	2
Sygebehandling***	157	2
Tab af erhvervsevne	2.062	22
Varigt mén	2.972	31
Årsløn****	135	1
I alt	9.518	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

75 PROCENT ER STADFÆSTET

Udfaldet af afgjorte sager

Tabel 3.3 viser udfaldet af de 9.518 afgjorte sager i 2020. 75 procent er stadfæstet, 19 procent er ændret, og 6 procent af sagerne er hjemvist.

På de største sagsområder er omgørelsesprocenten højest på sagsområderne varigt mén med 34 procent, tab af erhvervssevne med 26 procent og anerkendelse af ulykker med 22 procent.

Omgørelsesprocenten er for sager om årsløn 38 procent og for sager om sygebehandling 27 procent og dermed også blandt de højeste omgørelsesprocenter. Disse sagsområder udgør en relativt lille andel af den samlede mængde afgjorte sager. Redegørelsen vil derfor ikke fokusere nærmere på disse sagsområder.

TABEL 3.3 UDFALDET AF AFGJORTE SAGER FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER (2020)

	Stadfæstelse		Ændret		Hjemvist		I alt		Omgørelsesprocent
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Anerkendelse af erhvervs-sygdom	1.568	87	118	7	114	6	1.800	19	13
Anerkendelse af ulykker	1.451	78	344	18	65	3	1.860	20	22
Anmeldelsesfrist	128	89	9	6	7	5	144	2	11
Den sikrede personkreds	114	87	14	11	3	2	131	1	13
Diverse*	5	83	0	0	1	17	6	0	17
Hjælpebidler	16	89	2	11	0	0	18	0	11
Små specialer**	168	72	48	21	17	7	233	2	28
Sygebehandling***	114	73	33	21	10	6	157	2	27
Tab af erhvervssevne	1.527	74	370	18	165	8	2.062	22	26
Varigt mén	1.970	66	782	26	220	7	2.972	31	34
Årsløn****	84	62	41	30	10	7	135	1	38
I alt	7.145	75	1.761	19	612	6	9.518	100	25

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Udfaldsprocenten er andelen af sager med et givent sagsudfald ud af alle realitetsbehandlede sager i tabellen – fx er stadfæstelsesprocenten andelen af stadfæstede sager set i forhold til alle realitetsbehandlede sager. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervssevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ÅRSAGER TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER

CIRKA 3 UD AF 4 OMGØRELSE ER ÆNDRINGER

Omgørelsesprocenten er i 2020 på 25 procent. Se tabel 3.3 ovenfor. Tabel 3.4 nedenfor viser, at omkring tre fjerdedele af omgørelserne er ændringer, mens omkring en fjerdedel er hjemvisninger.

Samlet set skyldes ændringerne oftest en anden lægefaglig vurdering, en anden skønsmæssig vurdering eller retsanvendelsen.

Hjemvisningerne skyldes i næsten tre fjerdedele af sagerne oplysningsgrundlaget.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger på de største sagsområder bliver nærmere beskrevet i kapitel 4 og 5.

TABEL 3.4 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER OG HJEMVISNINGER 2020

	Ændring		Hjemvisning		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	6	0	3	0	9	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs- sygdomsudvalget	0	0	26	4	26	1
Nye væsentlige oplysninger	18	1	16	3	34	1
Oplysningsgrundlaget	16	1	439	72	455	19
Retsanvendelse	223	13	58	9	281	12
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	6	0	13	2	19	1
Anden lægefaglig vurdering	996	57	50	8	1.046	44
Anden skønsmæssig vurdering	496	28	7	1	503	21
I alt	1.761	100	612	100	2.373	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervsforsikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet, og summen vil derfor ikke nødvendigvis være 100. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsmøde. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Årsager til ændringer

Der er i 2020 ændret flest afgørelser om varigt mén, tab af erhvervsevne og anerkendelse af ulykker. De tre sagsområder udgør til sammen mere end to tredjedele af det samlede antal afgjorte sager.

Tabel 3.4 viser, at 996 afgørelser er ændret på grund af en anden lægefaglig vurdering i Ankestyrelsen. Det svarer til 57 procent af det samlede antal ændrede afgørelser.⁸

Tabel 3.4 viser, at 496 afgørelser er ændret på grund af en anden skønmæssig vurdering i Ankestyrelsen. Det svarer til 28 procent af det samlede antal ændrede afgørelser.⁹

Årsager til hjemvisninger

Der er i 2020 hjemvist flest sager om varigt mén og tab af erhvervsevne. De to sagsområder udgør til sammen omkring halvdelen af alle afgjorte sager.

Tabel 3.4 viser, at 439 sager er hjemvist, fordi oplysningsgrundlaget i sagerne ikke har været tilstrækkeligt til, at Ankestyrelsen har kunnet træffe afgørelse. Det svarer til 72 procent af det samlede antal hjemviste sager.¹⁰

⁸ Se tabel 4.6 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering fordeler sig på de enkelte sagsområder.

⁹ Se tabel 4.7 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan ændringer på grund af en anden skønmæssig vurdering fordeler sig på de enkelte sagsområder.

¹⁰ Se tabel 4.8 i bilag 4 for en mere detaljeret oversigt over, hvordan hjemvisninger på grund af oplysningsgrundlaget fordeler sig på de enkelte sagsområder.

KAPITEL 4

**VEJLEDENDE
EKSEMPLER OM
TENDENSER**

Afgørelser om anerkendelse af en arbejdsskade

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om anerkendelse af ulykker og anerkendelse af erhvervssygdomme. Vi ser i den forbindelse på udviklingen i de talmæssige tendenser siden 2018. Desuden handler kapitlet om tendenser, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen i 2020.

Der er udvalgt eksempler fra afgørelser, som illustrerer tendenser i sagsbehandlingen. Der er også inddraget eksempler fra afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, da disse sager er med til at illustrere tendenserne. I bilag 5 fremgår et overblik over eksemplerne.

ULYKKER

En ulykke er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 6:¹¹

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet.

Den 1. januar 2020 trådte en ændring til arbejdsskadesikringsloven i kraft. Ændringen gælder for ulykker med skadesdato fra og med den 1. januar 2020.

Lovændringen har til hensigt at lempe kravene til, hvornår betingelsen om en personskade er opfyldt.

TIDLIGERE ULYKKESBEGREB:

Ved ulykker med skadesdato fra den 1. januar 2004 og frem til og med den 31. december 2019 er der kun tale

¹¹ Se hele bestemmelsen i bilag 1.

Ankestyrelsen har i 2020 offentliggjort [principmeddelelse 38-20](#), der handler om, hvornår en sag er tilstrækkeligt oplyst til at vurdere, om de tre kriterier for en personskaade er opfyldt.

om en personskaade, når der er dokumenteret vedvarende gener, eller hvis der er dokumenteret forbigående gener, som er gået over ved relevant og helbredende behandling.

Efter lovændringen er kravet om personskaade opfyldt, når der er dokumenteret fysiske eller psykiske gener af enten forbigående eller varig karakter. Det er ikke et krav, at personskaaden medfører behov for behandling, eller at personskaaden er blevet behandlet.

Kriterierne for at anerkende en ulykke som en arbejdsskaade er fortsat, at:

- der er en personskaade
- der er sket en hændelse eller påvirkning på arbejdet
- der er årsagssammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og personskaaden

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM ULYKKER

Ankestyrelsen omgør 21 procent af sagerne om anerkendelse af ulykker i 2020. Se tabel 4.1. 18 procent af afgørelserne er ændret, og 3 procent af sagerne er hjemvist.

Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om anerkendelse af ulykker på 23 procent i 2019. 20 procent af afgørelserne er ændret, og 4 procent er hjemvist.¹²

Tendensen er, at andelen af omgjorte sager om anerkendelse af ulykker ikke er ændret nævneværdigt i perioden fra 2018 til 2020. Omgørelserne i 2020 har baggrund i de samme årsager, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2019.¹³

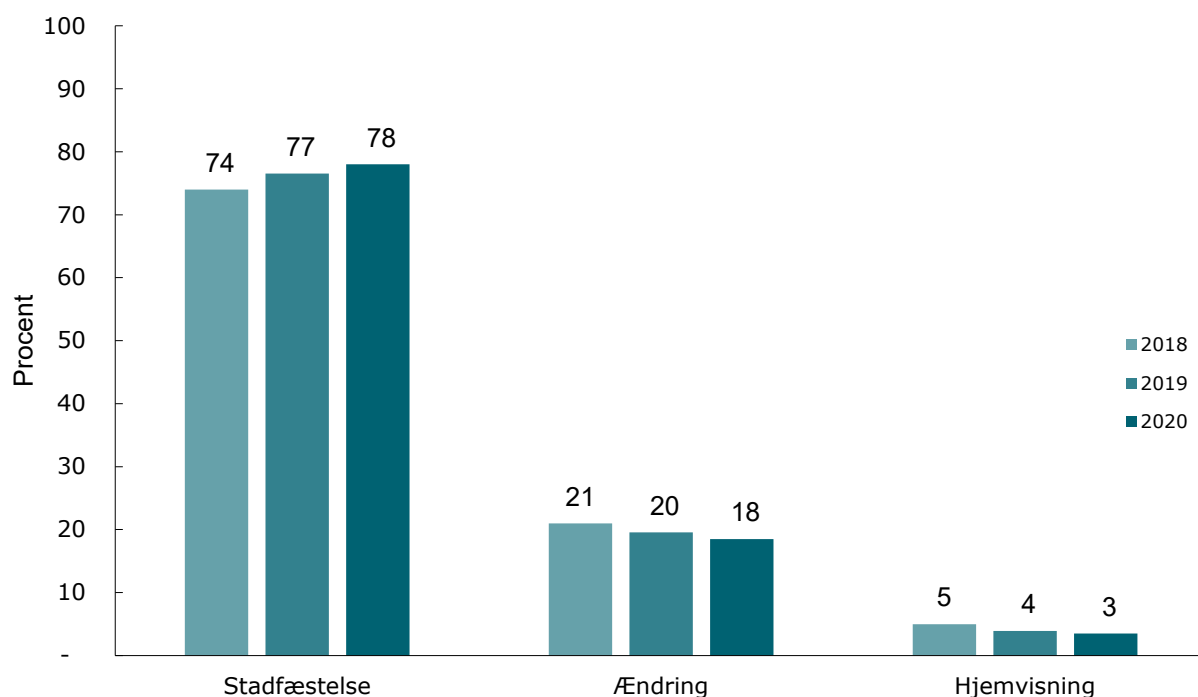
Redegørelsen for 2019 havde hovedsageligt fokus på de primære årsager til omgørelser. Det samme er tilfældet for redegørelsen for 2020, der dog også fokuserer på en udvalgt tendens for sager om anerkendelse af ulykke – nemlig kravene til oplysningsgrundlaget.

¹² Afrundet til nærmeste hele tal.

¹³ Det er vigtigt at bemærke, at tallene vedrører alle afgjorte sager på området i 2020 – og derfor ikke kun sager afgjort efter det nye ulykkesbegreb.

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor. Vi gennemgår derefter den udvalgte tendens inden for det nye ulykkesbegreb.

FIGUR 4.1 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ULYKKER I 2018-2020 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Ændrede afgørelser om ulykker

I 44 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af ulykker i 2020 er årsagen til ændringen en anden lægefaglig vurdering.

33 procent er ændret på baggrund af en anden skønsmæssig vurdering, mens 17 procent er ændret på grund af retsanvendelsen. Se tabel 4.2.

I 2019 skyldes 45 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af en ulykke en anden lægefaglig vurdering. 28 procent af de ændrede afgørelser skyldes en anden skønsmæssig vurdering, mens 24 procent er ændret på grund af retsanvendelsen.

TABEL 4.2 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM ULYKKER 2020

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	3	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	6	2
Oplysningsgrundlag/begrundelse	7	2
Retsanvendelse	57	17
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	5	1
Anden lægefaglig vurdering	153	44
Anden skønsmæssig vurdering	113	33
I alt	344	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsmne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

33-17:

Principmeddelelsen oplister de elementer, der kan indgå i den konkrete bevisbedømmelse af spørgsmålet om årsagssammenhæng.

OPLYSNINGS-GRUNDLAGET ER ÅRSAG TIL FLEST HJEMVISNINGER

De fleste afgørelser, der er ændret på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, skyldes en anden vurdering af, om en hændelse eller påvirkning er relevant i forhold til at medføre persons skaden (se [principmeddelelse 33-17](#)).

En anden årsag til ændrede afgørelser er en anden skønsmæssig vurdering af oplysningerne i sagen. Det kan for eksempel være spørgsmålet om, hvorvidt der i relevant tidsmæssig sammenhæng med hændelsen er dokumentation for symptomer, eller det er dokumenteret, at skaden er sket på arbejdet.

Ved gennemgangen af tendenser nedenfor vil vi i de udvalgte eksempler fremhæve, hvad årsagen er til ændringerne.

Hjemviste afgørelser om ulykker

Hovedparten af de hjemviste sager om ulykker skyldes utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Tabel 4.3 viser, at 85 procent af sagerne i 2020 er hjemvist med denne årsag.

Til sammenligning skyldes 78 procent af de hjemviste afgørelser om anerkendelse af ulykke i 2019 oplysningsgrundlaget.

TABEL 4.3 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM ULYKKER 2020

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelægning for Erhvervsstyrelsen	0	0
Nye væsentlige oplysninger	4	6
Oplysningsgrundlag/begrundelse	55	85
Retsanvendelse	4	6
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	2	3
Anden skønsmæssig vurdering	0	0
I alt	65	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervsstyrelse blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

I de fleste tilfælde skyldes hjemvisninger som følge af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, at der mangler lægelige oplysninger om for eksempel forudbestående forhold eller oplysninger fra tilskadekomne og/eller arbejdsgiver om hændelsen.

Ved gennemgangen af tendenser umiddelbart nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til hjemvisninger i de udvalgte eksempler.

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser, som har været særligt fremtrædende ved sagsbehandlingen i sagerne om anerkendelse af ulykker i 2020.

Ulykkesområdet har været præget af lovændringen om et nyt ulykkesbegreb, der har virkning for ulykker, der er sket fra og med den 1. januar 2020.¹⁴ Vi har derfor udvalgt en række eksempler, der afspejler en central problemstilling i forhold til det nye ulykkesbegreb – nemlig kravene til oplysningsgrundlaget. Eksemplerne omfatter både stadfæstelser og hjemvisninger.

¹⁴ Det nye ulykkesbegreb er defineret i § 6 i lovbekendtgørelse nr. 376 af 31. marts 2020. Se bilag 1.

Desuden har vi udvalgt et eksempel på en ændring, der viser, at det stadig er et krav for at anerkende en ulykke som en arbejdsskade, at der er dokumenteret en hændelse på arbejdet.

Oplysningsgrundlaget

Ankestyrelsens [principmeddelelse 38-20](#) fastslår, at der skal foreligge de nødvendige og relevante oplysninger i sagen for at vurdere, om det er godtgjort, at en anmeldt skade udgør en arbejdsskade.

Oplysningerne skal belyse:

- Om der er sket en hændelse eller påvirkning på arbejdet
- Om der er sket en personskade
- Om der er årsagssammenhæng mellem hændelsen eller påvirkningen og personskaden.

Sagerne nedenfor belyser, hvornår de tre betingelser er opfyldt og hvilke krav, der er til oplysningen i sagerne.

IKKE KRAV OM ENDELIG DIAGNOSE

Sag nr. 1 nedenfor viser, at der efter det nye ulykkesbegreb ikke er de samme krav til personskaden som efter det gamle ulykkesbegreb. Det er ikke en betingelse, at skaden er enten varig eller behandlingskrævende.

Sagen viser også, at der ikke er et krav om, at der er stillet en endelig diagnose, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse om anerkendelse.

Denne praksis skal ses i sammenhæng med, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring som udgangspunkt skal træffe selvstændig afgørelse om spørgsmålet om anerkendelse af en ulykke senest tre måneder efter, at de har modtaget anmeldelse af en ulykke. På det tidspunkt vil der ofte ikke foreligge en endelig diagnose.

STADFÆSTELSE - ANERKENDELSE AF SMERTER I NAKKE OG RYG – TILSTRÆKKELIGT OPLYST – IKKE KRAV OM DIAGNOSE

[Sag nr. 1](#) drejer sig om en tilskadekommen, der får en træramme i nakken. Trærammen falder ud af en dørkarm og rammer tilskadekomne i nakken, da han går igennem døren.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender smerter i nakken og øverste del af ryggen som en arbejdsskade.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på hændelsens karakter, og at tilskadekomne straks får smerter samt går til lægen kort tid efter hændelsen. Hvis den endelige diagnose viser sig at være en anden end den anerkendte, vil Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til den endelige diagnose, når de træffer afgørelse om varigt mén.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer også, at der er grundlag for at anerkende smerter i nakken og øverste del af ryggen. Ankestyrelsen lægger vægt på hændelsens karakter, og at tilskadekomne fem dage efter hændelsen henvender sig til læge på grund af smerter i nakken og den øverste del af ryggen.

Ankestyrelsen bemærker, at der vil blive taget stilling til en eventuel endelig diagnose, og de eventuelle varige gener som følge af arbejdsskaden, i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om varigt mén.

Afgørende for resultatet:

De samlede oplysninger i sagen sandsynliggør en personskade efter det nye ulykkesbegreb. Det er ikke afgørende, om der er stillet en diagnose.

**OPLYSNINGEN AF
ÅRSAGSSAMMEN-
HÆNG**

Sag nr. 2 er også et eksempel på, at en sag kan være tilstrækkeligt oplyst på tidspunktet for afgørelsen om anerkendelse, selvom en endelig diagnose først kommer senere.

Sagen illustrerer desuden, hvilke forhold der kan være med til at oplyse sagen tilstrækkeligt til, at myndigheden kan vurdere, om der er en årsagssammenhæng imellem den anmeldte hændelse og personskaden.

Det følger af [principmeddelelse 38-20](#), at det i forbindelse med vurderingen af årsagssammenhæng blandt andet har betydning:

- Om der er en relevant belastning
- Om der har været kontakt til læge eller anden behandler
- Om der er en tidsmæssig sammenhæng mellem den anmeldte hændelse og symptomdebut. Disse forhold har netop betydning i sagen nedenfor.

STADFÆSTELSE – ANERKENDELSE AF LÆNDERYGSMERTER – TILSTRÆKKELIGT OPLYST – IKKE KRAV OM DIAGNOSE

Sag nr. 2 drejer sig om en tilskadekomne, der kører med en trillebør med murbrokker på cirka 50 kilo. Efter nogle få meter får tilskadekomne kraftige lænderygsmarter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender lænderygsmarter som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på belastningens karakter, og at tilskadekomne går til lægen på grund af smerterne dagen efter hændelsen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer også, at der er grundlag for at anerkende lænderygsmarter. Ankestyrelsen lægger vægt på belastningens karakter, og at tilskadekomne i tidsmæssig tilknytning til hændelsen opsøger læge for sine smerter. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på, at tilskadekomne går til fysioterapeut og kiropraktor samt tager smertestillende medicin efter hændelsen. Endelig lægger Ankestyrelsen vægt på, at tilskadekomne sygemelder sig dagen efter hændelsen og er sygemeldt i en periode på grund af smerter i lænderyggen.

Afgørende for resultatet:

De samlede oplysninger i sagen sandsynliggør en personskade efter det nye ulykkesbegreb. Det har ikke betydning, at det er uafklaret, om der er tale om en bløddels-skade eller en strukturel skade som for eksempel diskusprolaps (forsikrings-selskabet anfører i klagen, at diagnosen er afgørende for sagens videre behandling).

OPLYSNING AF PERSONSKADEN

Sag nr. 3 viser, hvordan kravet til personskaden har ændret sig på et afgørende punkt efter indførelsen af det nye ulykkesbegreb.

Som det også fremgår af [principmeddelelse 38-20](#), kan en arbejdsskade anerkendes efter det nye ulykkesbegreb, selvom generne viser sig ikke at være vedvarende og går over uden behandling.

I sagen tages der ikke direkte stilling til, om tilskadekomnes gener er af varig eller forbigående karakter. Det vil være vanskeligt at vurdere dette på tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, da de som udgangspunkt skal træffe selvstændig afgørelse om spørgsmålet om anerkendelse af en ulykke senest tre måneder efter, at de har modtaget anmeldelsen.

Der vil derfor blive taget stilling til eventuelle varige gener som følge af skaden i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om varigt mén. Denne del af oplysningen af sagen vil ske under sagens videre forløb.

STADFÆSTELSE – ANERKENDELSE AF SMERTER I NAKKE OG I LÆND – FORBIGÅENDE/VARIGE GENER

Sag nr. 3 drejer sig om en tilskadekomne, der i bil bliver påkørt bagfra af en anden bilist. Tilskadekomne oplyser vagtlægen om smerter i nakke og lænd på dagen for hændelsen. Ved udarbejdelse af lægeerklæring knap en måned efter hændelsen er der oplysninger om smerter i nakken, men ikke i lænden. Endnu en måned senere er der igen oplysninger om smerter i lænden.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender smerter i nakke og i lænd som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på karakteren af hændelsen, og at tilskadekomne kontakter vagtlægen på grund af gener fra nakke og lænd på dagen for hændelsen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer også, at der er grundlag for at anerkende smerter i nakke og lænd. Ankestyrelsen lægger vægt på karakteren af hændelsen. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på, at tilskadekomne umiddelbart efter påkørslen klager over nakke- og rygsmerter samt sygemelder sig på dagen for hændelsen.

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende i sagen, at tilskadekomne er udsat for en relevant belastning i forhold til smerter i nakke og lænd, og at der er godtgjort gener i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen. Det er uden betydning, hvorvidt der kun er sandsynliggjort forbigående gener.

Sagen viser, at det kan være nødvendigt at oplyse de helbredsmæssige forhold yderligere, hvis der foreligger oplysninger om, at den tilskadekomne har haft forudbestående gener inden for kortere tid op til den anmeldte hændelse.

Selvom kravene til personskaden er lempet, er det nødvendigt at tage stilling til, om der skal anerkendes en ny skade eller en forværring, eller om tilskadekomne har de samme gener efter hændelsen som før hændelsen.

Sagen viser også, at hændelsens omfang skal være tilstrækkeligt oplyst, før der kan tages stilling til spørgsmålet om anerkendelse.

Det er dermed et krav, at hændelsen er belyst i et omfang, så myndigheden kan vurdere, om hændelsen kan have medført en personskade (varige eller forbigående gener).

HJEMVISNING – FORUDBESTÅENDE – MANGLER HELBREDSMÆSSIGE OPLYSNINGER OG OPLYSNINGER OM HÆNDELSEN

Sag nr. 4 drejer sig om en tilskadekomne, der anmelder en skade i lænderyggen. Han oplyser i en spørgeskemabesvarelse, at han ved hændelsen skal åbne en container med en fastmonteret løftestang. Han mister magten over løftestangen og forsøger at holde grebet om den. Han oplever herved et vrid i ryggen med efterfølgende smerter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender diskusprolaps i lænderyggen som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på tilskadekomnes oplysninger om hændelsen, belastningens karakter, og at tilskadekomne opsøger læge omkring to uger efter hændelsen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse til ny behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Der er efter hændelsen oplysninger om forudbestående gener i ryggen samt behandlinger ved kiropraktor før og efter hændelsen. Der mangler journaloplysninger herom. Ankestyrelsen vurderer desuden, at der mangler oplysninger, der kan belyse hændelsen nærmere. Det fremgår

eksempelvis ikke, om tilskadekomne foretager et løft og med hvilken byrde.

Afgørende for resultatet:

Sagen er ikke tilstrækkeligt oplyst til, at der kan tages stilling til den anmeldte hændelse. På grund af de manglende helbredsmæssige oplysninger er det heller ikke muligt at vurdere, om, og i hvilket omfang, hændelsen har medført en personskade i lovens forstand.

**DOKUMENTATION
FOR HÆNDELSEN**

Sag nr. 5 er et eksempel på en ændring som følge af en *anden skønsmæssig vurdering*.

Selvom der ikke længere stilles store krav til personskaden, skal der stadig være dokumenteret en hændelse eller påvirkning i forbindelse med arbejdet. Principperne fra Ankestyrelsens [principmeddelelse 47-18](#) om kravet til dokumentation af hændelsen gælder derfor i samme omfang som tidligere.

Ankestyrelsens [principmeddelelse 38-20](#) fastslår også, at sagen skal være tilstrækkeligt oplyst til, at myndigheden kan vurdere, om der er sket en hændelse eller påvirkning på arbejdet.

ÆNDRING – AFSLAG PÅ ANERKENDELSE AF FORVÆRRET MENISKLÆSION – HÆNDELSE IKKE DOKUMENTERET

Sag nr. 5 drejer sig om en tilskadekomne, der anmelder en ny meniskskade i sit højre knæ. Ifølge anmeldelsen sidder han på gulvet og arbejder med bøjede knæ. Han drejer sit knæ indad/nedad mod gulvet, hvorefter hans knæ låser. Han har i året forinden fået en menisklæsion i samme knæ.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender meniskskaden i højre knæ som en arbejdsskade. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på anmeldelsen og supplerende oplysninger fra tilskadekomne om hændelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på, at tilskadekomne opsøger læge i tidsmæssig sammenhæng med hændelsen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for at anerkende forværring af menisklæsion. Tilskadekomne op søger læge dagen efter datoen for den anmeldte hændelse. I lægejournalen er der ikke oplysninger om et traume, og det fremgår, at generne indtræder inden tidspunktet for den anmeldte hændelse. Heller ikke i journalnotatet fra det efterfølgende hospitalsbesøg er der oplysninger om hændelsen. Ankestyrelsen ændrer derfor afgørelsen til afslag på anerkendelse.

Afgørende for resultatet:

Oplysningerne i sagen sandsynliggør ikke, at forværringen af menisklæsionen er sket i forbindelse med den anmeldte hændelse.

ERHVERVSSYGDOMME

En erhvervssygdom er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 7:

§

§ 7. VED ERHVERVSSYGDOMME FORSTÅS EFTER DENNE LOV:

- 1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.
- 2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art. Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældre før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Bestemmelsen i arbejdsskadesikringsloven skal læses i sammenhæng med bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme.¹⁵

Det fremgår af bekendtgørelsen, at en sygdom kan anerkendes, hvis følgende generelle betingelser er opfyldt:

1. Den skadelige påvirkning skal have en styrke og tidsmæssig udstrækning, som efter medicinsk dokumentation kan forårsage sygdommen.
2. Sygdomsbilledet skal efter medicinsk dokumentation stemme overens med den skadelige påvirkning og sygdommen.
3. Sygdommen må ikke med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end de erhvervmæssige.¹⁶

Mange sygdomme er udbredt i befolkningen uanset erhverv. En sygdom, der anerkendes som en erhvervssygdom, skal udelukkende eller i overvejende grad være forårsaget af arbejdets særlige art og ikke andre forhold. Der må ikke være lægefaglig tvivl om, at sygdommen skyldes arbejdet.

En sygdom, som er på fortegnelsen over erhvervssygdomme, anerkendes når:

1. de generelle betingelser efter arbejdsskadesikringsloven og bekendtgørelsen om fortegnelsen over erhvervssygdomme er opfyldte, og fortegnelsens specielle betingelser er opfyldte.¹⁷

Hvis sygdommen ikke er på fortegnelsen, eller hvis der er tale om en sygdom på fortegnelsen, hvor de specielle betingelser ikke er opfyldt, kan der kun ske anerkendelse efter forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

¹⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1064 af 29. juni 2020 om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005. Uddrag af lovbekendtgørelsen kan ses i bilag 1.

¹⁶ Arbejdsskadesikringsloven § 8, stk. 1. Bestemmelsen kan ses i bilag 1.

¹⁷ Fortegnelsens specielle betingelser er nærmere beskrevet i vejledning VEJ nr. 9968 af 15. december 2020 om erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005).

Omgørelsesprocenten for sager om erhvervssygdomme

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 13 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2020. Se figur 4.4. 7 procent af afgørelserne er ændret, og 6 procent er hjemvist.

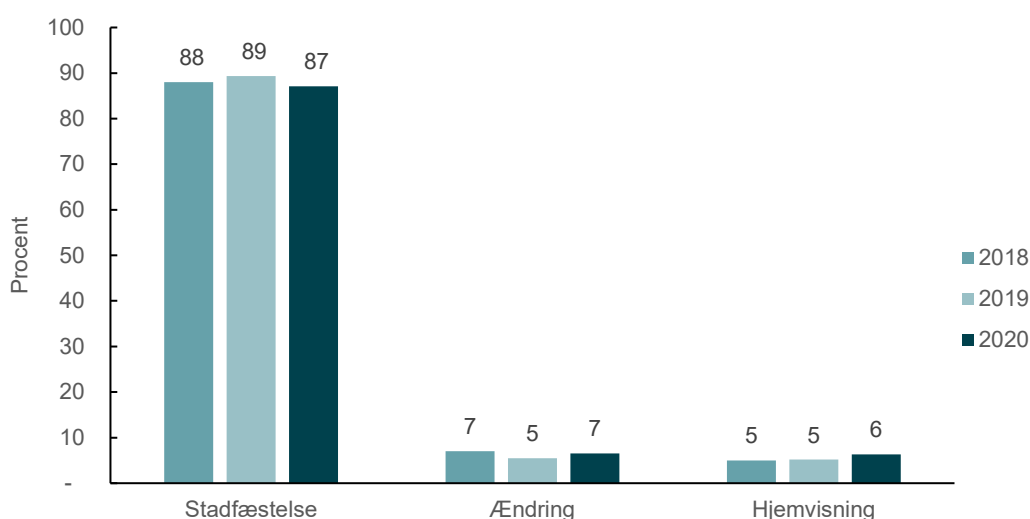
Til sammenligning er 11 procent af sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2019 omgørelser. 5 procent af afgørelserne er ændret, og 5 procent af sagerne er hjemvist.¹⁸

Andelen af ændrede og hjemviste afgørelser er lidt højere i 2020 end i 2019. Se figur 4.4.

Tendensen er, at andelen af omgjorte sager om erhvervssygdomme ikke er ændret nævneværdigt i perioden fra 2018 til 2020. Omgørelserne i 2020 skyldes de samme årsager, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2019.

Hvor redegørelsen i 2019 hovedsageligt havde fokus på de primære årsager til omgørelser, vil redegørelsen 2020 også se på nogle udvalgte tendenser inden for sager om anerkendelse af erhvervssygdomme.

FIGUR 4.4 SAGSUDFALD FOR SAGER OM ERHVERSSYGDOMME I 2018-2020 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

¹⁸ Afrundet til nærmeste hele tal.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Årsagerne til ændringer og hjemvisninger gennemgår vi nedenfor. Vi vil derefter gennemgå en række tendenser inden for sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme.

Ændrede afgørelser om erhvervssygdomme

I 70 procent af de ændrede afgørelser om erhvervssygdomme i 2020 er årsagen en anden lægefaglig vurdering. 19 procent er ændret på grund af en anden skønsmæssig vurdering, og 7 procent er ændret på grund af retsanvendelsen. Se tabel 4.5.

Til sammenligning skyldes 67 procent af de ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2019 en anden lægefaglig vurdering. 20 procent er ændret på grund af retsanvendelsen og 10 procent som følge af en anden skønsmæssig vurdering.

TABEL 4.5 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME 2020

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	4	3
Oplysningsgrundlag/begrundelse	0	0
Retsanvendelse	8	7
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	83	70
Anden skønsmæssig vurdering	23	19
I alt	118	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Den primære årsag til ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2020 er dermed en anden lægefaglig vurdering.

Ved gennemgangen af tendenser i sagerne om anerkendelse af erhvervssygdomme nedenfor indgår der eksempler på en anden lægefaglig vurdering.

Hjemviste afgørelser om erhvervssygdomme

OPLYSNINGS- GRUNDLAGET ÅRSAG TIL FLEST HJEMVISNINGER

I 58 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2020 er årsagen et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. 21 procent af sagerne er hjemvist, fordi Ankestyrelsen vurderer, at der er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. Se tabel 4.6.

Til sammenligning skyldes 50 procent af de hjemviste sager om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2019 et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, mens 28 procent af sagerne er hjemvist med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

TABEL 4.6 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM ERHVERVSSYGDOMME 2020

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget	24	21
Nye væsentlige oplysninger	0	0
Oplysningsgrundlag/begrundelse	66	58
Retsanvendelse	10	9
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	1	1
Anden lægefaglig vurdering	12	11
Anden skønsmæssig vurdering	1	1
I alt	114	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Den primære årsag til hjemvisninger er altså oplysningsgrundlaget.

I gennemgangen af tendenser nedenfor indgår der eksempler på hjemvisninger på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Der indgår også eksempler på hjemvisninger med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser, som har været særligt fremtrædende i sagerne i 2020.

Oplysningsgrundlaget er centralt i forhold til hjemvisninger i sager om anerkendelse af erhvervssygdomme, da hjemvisningerne, som det fremgår ovenfor, primært sker på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag.

Desuden har sagerne om anerkendelse af PTSD som en erhvervssygdom været præget af Vestre Landsrets dom af 26. juni 2020. Med dommen bestemte landsretten, at en veterans PTSD skulle anses som en erhvervssygdom omfattet af arbejdsskadesikringslovens § 7, stk. 1, nr. 2, 2. led (uden for erhvervssygdomsfortegnelsen). Vestre Landsret fraveg derved den administrative praksis for, hvilke sager om anerkendelse af PTSD uden for fortegnelsen det vil være relevant at forelægge for udvalget. Denne praksis havde været gældende siden 2013, hvor Erhvervssygdomsudvalget med udgangspunkt i udvalgets praksis og medicinsk forskning opstillede kriterier for forelæggelse af sager om PTSD for udvalget.

På baggrund af dommen besluttede Erhvervssygdomsudvalget på et principielt møde at bestille en medicinsk udredning om blandt andet den tidsmæssige sammenhæng mellem belastningen og sygdommen i PTSD-sager.

En konsekvens af dommen er, at sager om anerkendelse af PTSD som erhvervssygdom uden for erhvervssygdomsfortegnelsen i videre omfang end hidtil bør forelægges for Erhvervssygdomsudvalget – i hvert fald indtil resultaterne af den udredning om PTSD, som Erhvervssygdomsudvalget har besluttet at igangsætte, foreligger. Det har betydning for udfaldet i de sager, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har givet afslag på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget begrundet i utilstrækkelig tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og sygdommens opståen. Det har i 2020 ført til flere hjemvisninger af sager om PTSD med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser i sagerne var ikke forkerte i forhold til Ankestyrelsens praksis på afgørelsetidspunktet. Praksis for forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget er dog efter tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser blevet ændret som følge af Vestre Landsrets dom.

Vi har derfor udvalgt en række sager, der belyser de to ovennævnte tendenser.

Vi har også udvalgt sager, som vi ændrer som følge af en anden lægefaglig vurdering, da dette er den primære årsag til ændrede afgørelser om anerkendelse af erhvervssygdomme i 2020.

OPLYSNING AF ARBEJDSMÆSSIG BELASTNING

Endelig har vi udvalgt et eksempel, hvor vi stadfæster med henvisning til begrundelsen i afgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Dette skal ses i lyset af, at 39 procent af stadfæstelserne på området i 2020 er stadfæstet med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Se tabel 4.7 i bilag 4.

Oplysningsgrundlaget

I de fleste tilfælde skyldes hjemvisninger på grund af oplysningsgrundlaget, at der mangler lægelige oplysninger eller oplysninger om den arbejdsmæssige udsættelse. Sag nr. 6 og sag nr. 7 er eksempler på hjemvisninger på grund af *oplysningsgrundlaget*.

Sag nr. 6 er et eksempel på oplysningspligtens omfang. Selvom der foreligger oplysninger fra tilskadekomne om den arbejdsmæssige belastning, skal myndigheden sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

I sagen udgjorde tilskadekomnes egne oplysninger ikke et tilstrækkeligt sikkert grundlag, og det var nødvendigt med en mere detaljeret arbejdsbeskrivelse.

HJEMVISNING – SKULDERLIDELSE – MANGLER OPLYSNINGER OM DEN ARBEJDSMÆSSIGE BELASTNING

Sag nr. 6 drejer sig om en tilskadekomne, der arbejder som henholdsvis slagteri- og lagermedarbejder i en længere årrække. Der er anmeldt en lidelse i højre skulder.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af slimsækbetændelse i højre skulder efter punkt J.1. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Desuden vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på arbejdsbeskrivelserne i tilskadekomnes spørgeskemabesvarelse. På den baggrund vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, at arbejdet ikke medfører et vedvarende, udefrakommende tryk i dagevis eller i en længere periode.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse til ny behandling. Oplysningerne om den arbejdsmæssige belastning fremgår kun af en spørgeskemabesvarelse fra

**DIVERGERENDE
OPLYSNINGER
SKABER LÆGE-
FAGLIG TVIVL**

tilskadekomne. Heri beskriver tilskadekomne, at han sorterer varer af forskellig størrelse og vægt. De begrænsede oplysninger medfører, at det, lægeligt set, ikke er muligt at vurdere, om der er dokumenteret belastninger af en karakter, der kan føre til anerkendelse af en erhvervssygdom. Der er behov for eksempelvis en arbejdsmedicinsk erklæring eller en detaljeret beskrivelse fra arbejdsgiver.

Afgørende for resultatet:

Der foreligger alene oplysninger fra tilskadekomne. I denne konkrete sag kan det ikke udelukkes, at mere detaljerede arbejdsbeskrivelser vil kunne føre til anerkendelse.

Sag nr. 7 viser, at lægelige oplysninger kan være så uoverensstemmende, at det samlede oplysningsgrundlag i sagen bliver utilstrækkeligt og derfor nødvendiggør yderligere sagsoplysning.

HJEMVISNING - STØJBETINGET HØRENEDSÆTTELSE – DIVERGERENDE AUDIOGRAMMER – BEHOV FOR NY SPECIALLÆGEERKLÆRING

Sag nr. 7 drejer sig om en kvinde, der i mange år arbejder som organist og musikhæder på gennemsnitligt halv tid. Der er anmeldt en støjbetinget høreskade.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender støjbetinget høreskade efter punkt A.1. i fortegnelsen over erhvervssygdomme. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne er udsat for støj fra orgelspil cirka 15 timer om ugen i mange år. Som musikhæder er hun udsat for støj i omkring 10 til 15 procent af arbejdstiden. Desuden lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på det seneste audiogram, og at sygdommen opstår i tidsmæssig sammenhæng med de arbejdsmæssige belastninger.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse. Der foreligger to audiogrammer, som er udarbejdet med omkring tre måneders mellemrum. Det seneste audiogram viser en markant større hørenedsættelse end det tidligere. På baggrund af den store diskrepans mellem de

to audiogrammer, er det ikke muligt at vurdere, om der er dokumenteret en støjbetinget hørenedsættelse.

Afgørende for resultatet:

Sagens lægelige oplysninger (audiogrammerne) skaber tvivl om årsagen til tilskadekomnes hørenedsættelse. Der er behov for en ny speciallægeerklæring.

Sager om PTSD og tidsmæssig sammenhæng

Den administrative praksis for, hvilke sager om anerkendelse af PTSD uden for fortegnelsen, der vil være relevant at forelægge for Erhvervssygdomsudvalget, blev fraveget ved Vestre Landsrets dom af 26. juni 2020.

En konsekvens af dommen er, at sager om anerkendelse af PTSD som erhvervssygdom uden for erhvervssygdomsfortegnelsen i videre omfang end hidtil bør forelægges for Erhvervssygdomsudvalget.

Det har betydning for udfaldet i de sager, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i PTSD-sager har givet afslag på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget, hvis årsagen til afvisning har været manglende tidsmæssig sammenhæng mellem den traumatiske hændelse og udviklingen af PTSD.

Hjemvisningerne i sag nr. 8 og sag nr. 9 handler om problemstillingen og skal ses i lyset af Vestre Landsrets dom af 26. juni 2020.

Sagerne viser, at når den tidsmæssige sammenhæng mellem hændelsen og sygdomsdebut er afgørende for vurderingen af anerkendelse af PTSD uden for erhvervssygdomsfortegnelsen, skal sagen forelægges for Erhvervssygdomsudvalget.

**TIDSMÆSSIG
SAMMENHÆNG
SKAL VURDERES**

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser i sagerne var ikke forkerte i forhold til Ankestyrelsens praksis på afgørelses-tidspunktet. Praksis for forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget er dog efter tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser blevet ændret som følge af Vestre Landsrets dom.

Da der er tale om hjemvisninger som følge af ændret praksis, er årsagen til hjemvisningerne registreret som *retsanvendelse*.

HJEMVISNING – PTSD – VOLD OG TRUSLER – TIDSMÆSSIG SAMMENHÆNG

Sag nr. 8 drejer sig om en tilskadekomne, der siden 2002 har arbejdet på forskellige institutioner med udadreagerende og voldelige unge og voksne.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af PTSD som en erhvervssygdom. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er lægelig dokumentation for, at tilskadekomne har udviklet sin psykiske sygdom i tilknytning til en relevant arbejdsmæssig belastning. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne fra marts 2016 er ansat i et job, hvor tilskadekomne ikke oplever vold eller trusler. Desuden lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at der først er oplysninger om vedvarende psykiske gener fra efteråret 2017.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse uden for fortegnelsen til ny behandling. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget. Ankestyrelsen lægger vægt på, at arbejdet har medført belastninger, som efter en lægefaglig vurdering, giver en særlig risiko for udvikling af en posttraumatisk belastningsreaktion. Ankestyrelsen bemærker også, at Erhvervssygdomsudvalget på et principielt møde har besluttet at bestille en medicinsk udredning om blandt andet den tidsmæssige sammenhæng mellem belastningen og sygdommen i PTSD-sager.

Afgørende for resultatet

Tilskadekomne har været udsat for helt særlige belastninger, og det er derfor af afgørende betydning, om der også er en tilstrækkelig tidsmæssig sammenhæng mellem belastningen og sygdommen.

HJEMVISNING – PTSD – POLITIASSISTENT – TIDSMÆSSIG SAMMENHÆNG

Sag nr. 9 drejer sig om en tilskadekomne, der under sit arbejde som politiassistent frem til 2017 bliver udsat for flere meget belastende og truende episoder.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er grundlag for at anerkende PTSD uden for fortegnelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er tidsmæssig sammenhæng mellem belastningen og udviklingen af sygdommen. Ved vurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne siden januar 2017 ikke har været udsat for voldsomme belastninger. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på, at tilskadekomne først får stillet diagnosen PTSD i 2019.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om anerkendelse uden for fortegnelsen til ny behandling. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal forelægge sagen for Erhvervs-sygdomsudvalget. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne under sit arbejde har været udsat for nogle situationer, som kan betegnes som værende exceptionelt truende.

Afgørende for resultatet:

Tilskadekomne har været udsat for exceptionelt truende situationer, og det er derfor af afgørende betydning, om der også er en tilstrækkelig tidsmæssig sammenhæng mellem belastningen og sygdommen.

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering

En anden lægefaglig vurdering kan skyldes en anden vurdering af, om den erhvervsmæssige belastning har været tilstrækkelig til at udvikle sygdommen. Den kan også skyldes en ændret vurdering af, om kravene til diagnosen er opfyldt, eller om der er tilstrækkelig tidsmæssig sammenhæng mellem den arbejdsmæssige belastning og sygdommens opståen.

Nedenfor fremgår to eksempler på ændringer som følge af en anden lægefaglig vurdering.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING AF DIAGNOSEN

Som det fremgår af sag nr. 10, kan en *anden lægefaglig vurdering* handle om en anden vurdering af diagnosen. Desuden illustrerer sagen vigtigheden af at tage alle oplysninger i betragtning, når der er tvivl om diagnosen.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING AF BELASTNING

Det fremgår derudover af sag nr. 11, at en *anden lægefaglig vurdering* også kan handle om en anden vurdering af den arbejdsmæssige belastning op til en forværring af en lidelse.

ÆNDRING – ANERKENDELSE – ÆNDRET DIAGNOSE

Sag nr. 10 drejer sig om en tilskadekommen, der i cirka 10 år arbejder som produktionsmedarbejder/operatør. Der er anmeldt kroniske nakke- og skuldersmerter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at diagnosen kroniske nakke- og skuldersmerter ikke kan lægges til grund, og at der derfor ikke er grundlag for anerkendelse af en erhvervssygdom inden for fortegnelsen. Ved vurderingen af diagnosen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på oplysninger om de objektive fund i én af de tre speciallægeerklæringer.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer desuden, at der ikke er grundlag for at forelægge sagen for Erhvervssygdomsudvalget.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der er tale om kroniske nakke- og skuldersmerter, og at der er grundlag for at anerkende kroniske nakke- og skuldersmerter som en erhvervssygdom efter fortegnelsen. I forhold til diagnosen lægger Ankestyrelsen vægt på oplysninger om de samlede objektive fund i alle tre speciallægeerklæringer på sagen.

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende, om kravene om tilstrækkelige objektive fund er opfyldt ud fra en lægefaglig vurdering. Det har også betydning, at vi inddrager de samlede lægelige oplysninger ved vurderingen af diagnosen.

ÆNDRING – AFSLAG PÅ ANERKENDELSE – KORTVARIG BELASTNING

Sag nr. 11 drejer sig om en tilskadekommen, der under sin barsel får konstateret irritativt eksem. Efter endt barsel oplyser tilskadekomne om forværring af eksem.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender forværring af irritativt eksem efter fortegnelsen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger blandt andet vægt på, at forværringen begynder i maj 2019, da tilskadekomne er kommet tilbage på arbejde efter barsel.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for at anerkende forværring af irriterende eksem som en erhvervs sygdom. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne efter endt barsel i maj 2019 er på ferie tre uger umiddelbart efter endt barsel Herefter er tilskadekomne kun kort i aftenvagter med ganske få vagter, før tilskadekomne bliver sygemeldt i slutningen af juni 2019.

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende, at den relevante belastning har været meget kortvarig op til tidspunktet for forværringen.

Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

Ankestyrelsen kan stadfæste en afgørelse med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, når Ankestyrelsen er enig i vurderingen af sagen, lægger vægt på de samme oplysninger og anvender de samme regler.

Stadfæstelse med samme begrundelse betyder, at Ankestyrelsen henviser til en begrundelse, som parterne allerede er bekendt med. Samtidig giver det Ankestyrelsen mulighed for at vise en anerkendelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

**STADFÆSTELSE
MED ARBEJDS-
MARKEDETS ER-
HVERVSSIKRINGS
BEGRUNDELSE**

Det fremgår af figur 4.4 ovenfor, at antallet af stadfæstelser udgør 87 procent i de sager om erhvervs sygdomme, som Ankestyrelsen har afgjort i 2020. Blandt stadfæstelserne henviser Ankestyrelsen i 39 procent af sagerne til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

Der er derfor tale om et område, hvor Ankestyrelsen i høj grad vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer rigtige afgørelser med fyldestgørende begrundelser.¹⁹

Sag nr. 12 er et eksempel på en sag, hvor Ankestyrelsen stadfæster afgørelsen med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse.

**ANKESTYRELSEN
KAN TILFØJE
SUPPLERENDE BE-
MÆRKNINGER**

Sagen viser, at Ankestyrelsen kan tilføje supplerende bemærkninger til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, eksempelvis som følge af en indhentet lægefaglig vurdering.

¹⁹ Se tabel 4.9 i bilag 4. Blandt de største sagsområder stadfæster Ankestyrelsen flest afgørelser med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse inden for sager om tab af erhvervssevne og erhvervs sygdomme. For begge områder gælder det for 39 procent af stadfæstelserne.

Dette forudsætter dog, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse i sig selv er fyldestgørende.

Desuden er sagen et eksempel på, at diagnosen støjbetinget hørenedsættelse lægefagligt er stillet ud fra et ukarakteristisk audiogram for en støjskade. I sådan et tilfælde foretager arbejdsskademyndigheden en konkret bedømmelse af, om det ud fra audiogrammet og sagens øvrige lægelige oplysninger alligevel er sandsynliggjort, at diagnosekravet er opfyldt.

Praksis er nærmere beskrevet i [principmeddelelse 19-20](#), der handler om betingelserne for at anerkende støjbetinget hørenedsættelse efter erhvervssygdomsfortegnelsen.

STADFÆSTELSE MED ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE - STØJBETINGET HØRENEDSÆTTELSE

Sag nr. 12 drejer sig om en mand, der arbejder som smed i mange år. Han er udsat for støj fra håndværktøj, maskiner, hamren i jern og støj i maskinrummet. Der er anmeldt en støjbetinget høreskade.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på anerkendelse af hørenedsættelse som støjbetinget erhvervs sygdom. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at audiogrammet ikke viser støjskade. I stedet viser det tegn på, at hørenedsættelsen skyldes andre forhold end støjudsættelse.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæster afgørelsen og henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Ankestyrelsen tilføjer, på baggrund af en lægefaglig vurdering, at de støt faldende hørekurver, som udflades i diskanten, er typiske for et genetisk bestemt høretab, men ikke for en støjskade. Dertil kommer et aldersbetinget element, og desuden er det påviste høretab alt for stort til at være en støjskade.

Afgørende for resultatet:

Audiogrammet dokumenterer ikke, at tilskadekomnes høreskade er støjbetinget.

KAPITEL 5

**VEJLEDENDE EK-
SEMPLETS OM TEN-
DENSER I 2020**

Afgørelser om udmåling af ydelser efter loven

Dette kapitel handler om de primære årsager til, at Ankestyrelsen omgør afgørelser om varigt mén og tab af erhvervsevne. Vi ser i den forbindelse på udviklingen i de talmæssige tendenser siden 2018. Desuden handler kapitlet om tendenser, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen i 2020.

Der er udvalgt eksempler fra afgørelser, som illustrerer tendenser i sagsbehandlingen. Eksemplerne omfatter både afgørelser, der er ændret og afgørelser, der er hjemvist. Eksemplerne omfatter desuden afgørelser, som Ankestyrelsen har stadfæstet, da disse sager er med til at illustrere tendenser. Desuden er der inddraget et eksempel på en stadfæstelse, hvor Ankestyrelsen henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. I bilag 5 gives et overblik over eksemplerne.

VARIGT MÉN

Vurderingen af varigt mén er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 18:

§ 18. Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt mén, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt.

Den tilskadekomne skal godtgøre et varigt mén på mindst 5 procent.

Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i den tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt. Som udgangspunkt kan méngraden først fastsættes, når en skade er stationær.

Den tilskadekomne kan bevise størrelsen af sit varige mén ved at lade sig undersøge af en læge og gennemgå den lægebehandling eller optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig.²⁰

Det varige mén bliver ofte fastsat på baggrund af en funktionsattest eller en speciallægeerklæring, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhenter. En sådan attest eller erklæring beskriver de subjektive gener (oplevede smerter og ulemper) og de objektive fund (forandringer, der lægeligt kan påvises).

FRADrag I MÉNET

Hvis det varige mén med overvejende sandsynlighed helt eller delvist skyldes andre forhold end arbejdsskaden, skal der ske nedsættelse eller bortfald af godtgørelsen for varigt mén. Det vil sige, at der skal ske fradrag i det samlede varige mén.

Betingelserne for fradrag defineres i arbejdsskadesikringslovens § 12:

§

§ 12. Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen skal bevise, at der er grundlag for at foretage et fradrag.

Vurderingen af et eventuelt fradrag og størrelsen heraf vil ofte bero på en lægefaglig vurdering af selve arbejdsskaden sammenholdt med eventuelle forudbestående og/eller konkurrerende lidelsers omfang og karakter. Det er en juridisk vurdering, om der efter en sådan afvejning er grundlag for at nedsætte det varige mén eller lade det bortfalde.

²⁰ Arbejdsskadesikringslovens § 38.

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM VARIGT MÉN

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 33 procent af sagerne om varigt mén i 2020. Se figur 5.1. 26 procent af de afgjorte sager er ændret, mens 7 procent er hjemvist.

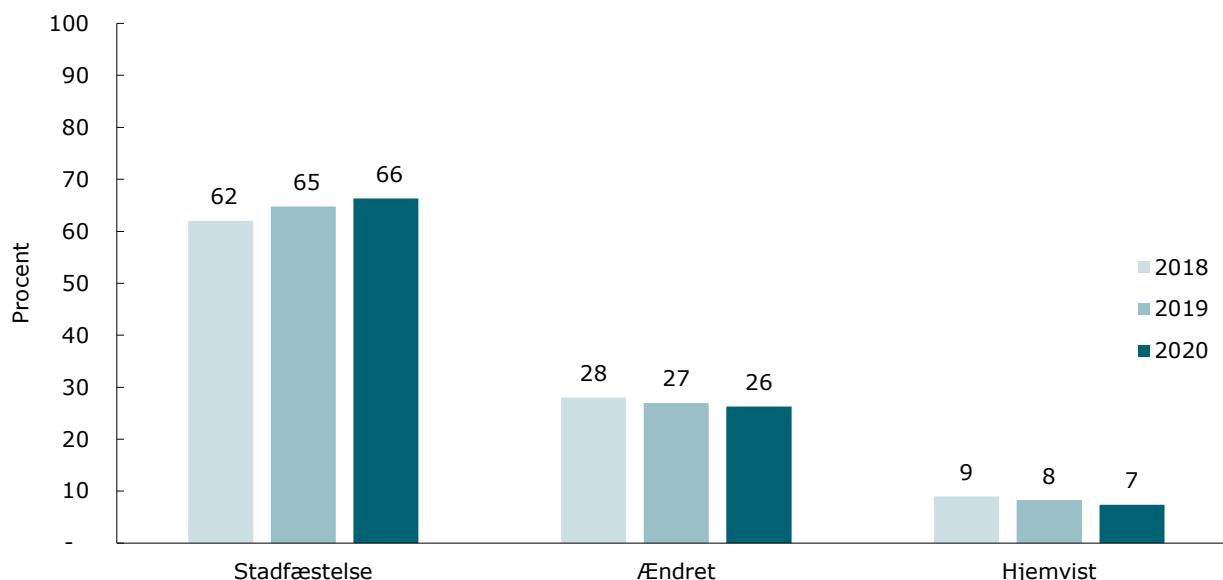
Til sammenligning er omgørelsesprocenten for sager om varigt mén på 35 procent i 2019. 27 procent af de afgjorte sager er ændret, mens 8 procent er hjemvist.

Andelen af omgjorte sager om varigt mén er ikke ændret nævneværdigt i perioden fra 2018 til 2020. Omgørelserne i 2020 skyldes de samme årsager, som gjorde sig gældende i redegørelsen for 2019.

Hvor redegørelsen for 2019 havde fokus på de primære årsager til omgørelser, vil redegørelsen for 2020 også se på nogle udvalgte tendenser inden for sager om varigt mén.

Nedenfor gennemgås årsagerne til ændringer og hjemvisninger i de afgjorte sager om varigt mén i 2020. Derefter præsenteres en række tendenser, som Ankestyrelsen har set på området.

FIGUR 5.1 SAGSUDFALD FOR VARIGT MÉN I 2018-2020 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING ÅRSAG TIL FLEST ÆNDRINGER

Ændrede afgørelser om varigt mén

I 88 procent af de ændrede afgørelser om varigt mén i 2020 er årsagen til ændringen en anden lægefaglig vurdering. 8 procent er ændret som følge af en anden skønsmæssig vurdering, og 3 procent er ændret som følge af retsanvendelsen. Se tabel 5.2.

Der ses en mindre stigning i andelen af ændrede afgørelser om varigt mén, der skyldes en anden lægefaglig vurdering. Til sammenligning var tallet i både 2018 og 2019 på 84 procent.

Der er ikke sket en nævneværdig udvikling i andelen af ændrede afgørelser om varigt mén, der skyldes en anden skønsmæssig vurdering (også i 2019 var andelen på 8 procent). Derimod er der sket et mindre fald i andelen af ændrede afgørelser grundet retsanvendelsen, hvilket i 2019 udgjorde 8 procent af de samlede ændringer på området.

TABEL 5.2 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2020

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	1	0
Hjemvisning til forelægning for Erhvervsstyrelsen	0	0
Nye væsentlige oplysninger	1	0
Oplysningsgrundlag/begrundelse	4	1
Retsanvendelse	23	3
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	0	0
Anden lægefaglig vurdering	687	88
Anden skønsmæssig vurdering	66	8
I alt	782	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING

Ændringer på grund af en anden lægefaglig vurdering udgør langt størstedelen af årsagerne til ændringer af afgørelser om varigt mén.

Der tages udgangspunkt i den vejledende méntabel, når Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring og Ankestyrelsen vurderer en arbejdsskades følger. Det varige mén bliver fastsat direkte efter et punkt i méntabellen, hvis de subjektive gener og de ob-

jektive fund svarer til det anførte punkt (tabellarisk fastsættelse). Hvis der ikke findes et punkt, som beskriver følgerne efter en skade, bliver det varige mén fastsat skønsmæssigt.

Ankestyrelsen har i flere af de omgjorte sager om varigt mén ændret afgørelsen og fastsat méngraden skønsmæssigt, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i den påklagede afgørelse har fastsat det varige mén tabellarisk.

I nogle af de ændrede afgørelser sammenligner Ankestyrelsen tilskadekomnes gener med det samme punkt i méntabellen som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Det udslagsgivende er i disse sager, at Ankestyrelsen vurderer tilstanden som værre eller bedre end tilstanden er beskrevet i det givne punkt.

I andre af de omgjorte sager om varigt mén har Ankestyrelsen, ud fra en lægefaglig betragtning, fundet det mere retvisende at sammenligne med et andet punkt i méntabellen, end det punkt, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har sammenholdt generne med.

Ved større ændringer i méngraden er der typisk tale om, at Ankestyrelsen vurderer spørgsmålet om fradrag anderledes.

Ved gennemgangen af tendenser nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til ændringer i de udvalgte eksempler.

HJEMVISTE AFGØRELSER OM VARIGT MÉN

I 75 procent af de hjemviste sager om varigt mén i 2020 er årsagen oplysningsgrundlaget. 15 procent er hjemvist på baggrund af en anden lægefaglig vurdering, og 6 procent er hjemvist på grund af retsanvendelsen. Se Tabel 5.3.

Til sammenligning er hjemvisninger på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag på 70 procent i 2019, mens 17 procent er hjemvist på grund af en anden lægelig vurdering. 8 procent af de hjemviste sager skyldes restanvendelsen.

**OPLYSNINGS-
GRUNDLAGET ER
ÅRSAG TIL FLEST
HJEMVISNINGER**

TABEL 5.3 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM VARIGT MÉN 2020

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	2	1
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervsstyrelsens sagbehandlingsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	3	1
Oplysningsgrundlag/begrundelse	164	75
Retsanvendelse	14	6
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	3	1
Anden lægefaglig vurdering	32	15
Anden skønsmæssig vurdering	2	1
I alt	220	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervsstyrelse blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Der kan være flere årsager til, at en sag om varigt mén hjemvises på grund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. I mange tilfælde vil vurderingen af oplysningsgrundlaget også bero på en lægefaglig vurdering. Om årsagen til hjemvisningen skyldes en anden lægefaglig vurdering eller oplysningsgrundlaget beror på en afvejning af, hvilke skønselementer der bliver afgørende for sagens udfald.

I mange af sagerne om hjemvisning på baggrund af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er årsagen, at tilstanden ikke er stationær på tidspunktet for de seneste lægelige oplysninger. I andre sager skyldes en hjemvisning som følge af et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag, at der mangler lægelige oplysninger om konkurrerende og/eller forudbestående lidelser. I en del af de hjemviste sager er der også uoverensstemmende oplysninger i sagen, som bør afklares nærmere.

Ved gennemgangen af tendenser umiddelbart nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen til hjemvisninger er i de udvalgte eksempler.

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser, som har været særligt fremtrædende i sagerne om varigt mén i 2020.

Oplysningsgrundlaget er den langt overvejende årsag til hjemvisninger i 2020. En særlig tendens på området er, at den helbredsmæssige tilstand ikke er stationær på det tidspunkt, hvor de seneste lægelige oplysninger (ofte en funktionsattest eller speciallægeerklæring) udarbejdes.

Den væsentligste årsag til, at sager om varigt mén ændres i 2020 er en anden lægefaglig vurdering. En fremtrædende tendens på området vedrører spørgsmålet om fradrag i det varige mén.

Vi gennemgår nedenfor en række udvalgte sager, som belyser de to ovenstående temaer.

Helbredsmæssig tilstand ikke stationær

Ved vurderingen af det varige mén er det som hovedregel en betingelse, at den helbredsmæssige tilstand er stationær (varig). Den helbredsmæssige tilstand vurderes at være varig, når man ikke kan forvente en bedring af tilstanden af sig selv eller ved behandling. Det er en konkret vurdering, hvornår dette tidspunkt foreligger.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen kan fastsætte et sikkert varigt mén, inden tilstanden er stationær, hvis tilskadekomne utvivlsomt vil have følger efter arbejdsskaden, svarende til et varigt mén på mindst 5 procent. I disse situationer vil der blive fastsat revision i sagen. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vil da behandle spørgsmålet om varigt mén på ny, når tilstanden vurderes at være stationær.

Hvis der ikke kan fastsættes et sikkert varigt mén på mindst 5 procent, vil Ankestyrelsen i de fleste sager hjemvise en eventuel påklaget afgørelse, hvor den helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkeligt stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af de seneste lægelige akter.

I situationer, hvor den helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkeligt stationær, kan myndigheden i øvrigt træffe afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén, hvis det vurderes, at følgerne efter arbejdsskaden med sikkerhed ikke vil komme til at svare til et varigt mén på mindst 5 procent.

Nedenfor gennemgår vi en række eksempler på hjemvisninger, fordi tilstanden ikke er tilstrækkeligt stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af de seneste lægelige oplysninger. Det var i de konkrete sager ikke muligt at træffe afgørelse om afslag på godtgørelse for varigt mén eller at fastsætte et sikkert varigt mén på mindst 5 procent.

Sag nr. 13 til sag nr. 15 er eksempler på en hjemvisning, fordi vi, på baggrund af især en *anden lægefaglig vurdering*, finder sagen utilstrækkeligt oplyst på tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

I sådanne sager vil årsagen til hjemvisningen ofte skyldes enten oplysningsgrundlaget eller en anden lægefaglig vurdering. Oplysningsgrundlaget vil dog altid være centralt, idet en eventuel anden lægefaglig vurdering vil handle om, hvorvidt sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Det er en konkret vurdering, om tilstanden er tilstrækkeligt stationær på tidspunktet for de seneste lægelige oplysningers udarbejdelse. Ved vurderingen vil blandt andet indgå karakteren af skaden, hvornår der er gennemført eventuel operation og/eller genoptræning samt oplysninger i de lægelige akter om mulighed for bedring.

HJEMVISNING – ANKELSMERTER – IKKE STATIONÆR – FUNKTIONSATTEST NI MÅNEDER EFTER SKADEN

Sag nr. 13 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af smerter i venstre ankel. Funktionsattesten er udarbejdet omkring ni måneder efter skaden. Tilskadekomne oplyser i klagen, at hun stadig er under genoptræning.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at arbejdsskadens følger skønsmæssigt svarer til et varigt mén på 5 procent.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén til ny behandling. Ankestyrelsen vurderer, på baggrund af en lægefaglig vurdering, at tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkeligt stationær. Der kan heller ikke fastsættes et sikkert varigt mén på mindst 5 procent.

Afgørende for resultatet:

Ud fra et konkret lægefagligt skøn er den helbredsmæssige tilstand ikke stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af funktionsattesten eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Efter en lægefaglig vurdering er det også for tidligt at vurdere, om der er et sikkert varigt mén på mindst 5 procent.

HJEMVISNING – LÆSION I HÅNDLED – IKKE STATIONÆR – SPECIALLÆGEERKLÆRING FEM MÅNEDER EFTER SKADEN

Sag nr. 14 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af en ligamentlæsion i venstre håndled. Speciallægeerklæringen er udarbejdet fem måneder efter, at tilskadekomne er opereret i håndleddet.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at følgerne efter arbejdsskaden svarer til et varigt mén på 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på de helbredsmæssige oplysninger i speciallægeerklæringen.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén til ny behandling. Ankestyrelsen vurderer, på baggrund af en lægefaglig vurdering, at tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand ikke er tilstrækkeligt stationær ved speciallægeundersøgelsen. Ankestyrelsen lægger vægt på, at speciallægeerklæringen er udarbejdet omkring fem måneder efter, at tilskadekomne er opereret i håndleddet.

Afgørende for resultatet:

Ud fra et konkret lægefagligt skøn mangler der lægelige oplysninger om den helbredsmæssige tilstand på et tidspunkt, hvor tilstanden er tilstrækkeligt stationær.

HJEMVISNING – SKULDERSMERTER – IKKE STATIONÆR – FUNKTIONSATTEST SEKS MÅNEDER EFTER SKADEN

Sag nr. 15 drejer sig om godtgørelse for varigt mén som følge af en anerkendt arbejdsskade i form af smerter i højre skulderregion. Funktionsattesten er udarbejdet omkring seks måneder efter skaden. Det er beskrevet i attesten, at tilskadekomne modtager behandling ved fysioterapeut, og at der er mulighed for bedring herved.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer skønsmæssigt, at arbejdsskadens følger svarer til et varigt mén på 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger

vægt på oplysningerne om tilskadekomnes gener i funktionsattesten.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om varigt mén til ny behandling. Tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand er, ud fra en lægefaglig vurdering, ikke tilstrækkeligt stationær på tidspunktet for udarbejdelsen af funktionsattesten omkring seks måneder efter skaden. Der er desuden mulighed for ændringer i tilskadekomnes helbredsmæssige tilstand.

Afgørende for resultatet:

Ud fra et konkret lægefagligt skøn mangler der lægelige oplysninger om den helbredsmæssige tilstand.

Bevisbyrden for fradrag

Hjemlen til at foretage et fradrag i det varige mén findes i arbejdsskadesikringslovens § 12 (se afsnittet om "Varigt mén" ovenfor). Spørgsmålet om fradrag i det varige mén belyses desuden i Ankestyrelsens principmeddelelse [173-11](#).

Principmeddelelsen fastslår, at der kan ske fradrag i det samlede varige mén, hvis:

1. der er dokumentation for helbredsforandringer og symptomer, der medfører mén, forud for arbejdsskaden, eller
2. der ud fra en lægesagkyndig bedømmelse foreligger nærliggende risiko for, at en forudbestående lidelse uafhængigt af arbejdsskaden ville have medført væsentlig helbredsforringelse (prognosesynspunkt).

Det er altså myndigheden, der har bevisbyrden for, at hele eller dele af det varige mén skyldes andre forhold end arbejdsskaden.

I forhold til prognosesynspunktet er det desuden af særlig betydning, hvor fremskreden den forudbestående lidelse er. Der kan derfor ikke ske fradrag ud fra prognosesynspunktet udelukkende med den begrundelse, at der er fundet en forudbestående lidelse som for eksempel slidgigt.

For at foretage et fradrag med henvisning til prognosesynspunktet skal myndigheden bevise, at en forudbestående lidelse uafhængigt af arbejdsskaden ville have medført væsentlig helbredsforringelse.

Nedenfor fremgår en række eksempler på, at Ankestyrelsen foretager en anden vurdering end Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring af, om der er grundlag for at foretage fradrag. Afgørelserne er alle ændret som følge af en *anden lægefaglig vurdering*.

Sag nr. 16 til 18 skal ses i sammenhæng med Ankestyrelsens [principmeddelelse 173-11](#).

Det vil altid være en konkret vurdering, om der er grundlag for at foretage fradrag. Som det også fremgår af eksemplerne 16 og 17, indgår det i vurderingen af, om der kan ske fradrag for forudbestående gener, om tilskadekomne har haft henvendelser til læge i forbindelse med udredning eller behandling af relevante gener i årene op til arbejdsskaden.

Det er også myndigheden, der har bevisbyrden for fradrag, når der sker en efterfølgende konkurrerende hændelse.

Det vil sige, at myndigheden også i disse tilfælde skal vurdere, om det er overvejende sandsynligt, at den efterfølgende hændelse ville have medført varige gener, hvis arbejdsskaden ikke var sket. Arbejdsskadens karakter og belastningen ved den efterfølgende hændelse vil i den forbindelse indgå i vurderingen. Sag nr. 18 er et eksempel på dette.

ÆNDRING – HOVEDGENER – FRADRAG – FORUDBESTÅENDE

[Sag nr. 16](#) drejer sig om en tilskadekomne, der ved en arbejdsskade i 2018 blandt andet får en hjernerystelse.

Arbejdsmarkedets Erhvervs sikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring vurderer det varige mén til 10 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring vurderer, at de forudbestående migrænegener ikke giver grundlag for et fradrag i den samlede méngrad.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at det samlede varige mén er 8 procent, og at der er grundlag for et fradrag på lidt mindre end halvdelen på grund af forudbestående gener. Det varige mén som følge af arbejdsskaden er derfor 5 procent. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne før arbejdsskaden har haft tilbagevendende hovedpine og migræne på månedsbasis. Varigheden af migræneanfaldene er fire til seks dage og ledsaget af blandt andet kvalme og lysskyhed. Tilskadekomne har desuden

forudbestående gener i form af psoriasisgigt. Efter en lægefaglig vurdering skyldes de aktuelle kognitive symptomer de samlede smerter.

Afgørende for resultatet:

Det afgørende er, at der er dokumentation for, at tilskadekomne før arbejdsskaden har haft en række gener, der aktuelt er en del af det samlede symptombillede.

I sag nr. 17 har det betydning for vurderingen af manglende grundlag for fradrag, at der ikke er henvendelser med knægener i halvandet år op til arbejdsskaden.

Det kan ikke udledes af sagen, at der generelt ikke er grundlag for at foretage fradrag for forudbestående gener, hvis der ikke har været henvendelser i halvandet år op til arbejdsskaden. Omfanget og karakteren af de forudbestående gener vil for eksempel også indgå i den samlede vurdering.

ÆNDRING – KNÆ – IKKE FRADRAG – FORUDBESTÅENDE

Sag nr. 17 drejer sig om en tilskadekomne, der ved en arbejdsskade i 2018 får en overrivning af forreste korsbånd og skader i menisken i venstre knæ.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer det samlede varige mén til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at ménet som følge af arbejdsskaden er under 5 procent, da der er grundlag for fradrag. Ved vurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne i 2016 og i 2017 oplever en forvridning af samme knæ, der kan forklare de fleste af tilskadekomnes gener.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at det samlede varige mén er 5 procent, og at der ikke er grundlag for fradrag. Ankestyrelsen lægger vægt på, tilskadekomne ikke har lægekontakt på grund af gener i knæet i omkring halvandet år før arbejdsskaden. Ankestyrelsen lægger også vægt på, at der ikke er påvist strukturelle skader i knæet før arbejdsskaden.

Afgørende for resultatet:

Den lægefaglige vurdering er central i sagen. Det afgørende er, at der ikke er henvendelser med knægener i en lang periode op til arbejdsskaden, og at der ikke er påvist forudbestående strukturel skade.

ÆNDRING – IKKE FRADRAG – EFTERFØLGENDE HÆNDELSE

Sag nr. 18 drejer sig om en tilskadekomne, der ved en arbejdsskade i 2017 får en menisklæsion i venstre knæ.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer det samlede varige mén til 5 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at ménet som følge af arbejdsskaden er under 5 procent, da der er grundlag for fradrag. Ved vurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne er udsat for en ny hændelse i 2018, hvor tilskadekomne sætter sig på hug og får smerter i knæet.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at det samlede varige mén er 5 procent, og at der ikke er grundlag for fradrag, da forværringen i 2018 må henføres til arbejdsskaden. Lægefagligt set er det ikke overvejende sandsynligt, at hændelsen i 2018 kan føre til en kronisk skade. Ankestyrelsen lægger vægt på, at hændelsen i 2018 indebærer en beskeden påvirkning.

Afgørende for resultatet:

Den lægefaglige vurdering af den efterfølgende konkurrerende hændelse er afgørende.

51-17:

Det fremgår af principmeddelelse [51-17](#), hvad betingelserne er for at træffe en afgørelse om midlertidig erstatning for tab af erhvervssevne.

TAB AF ERHVERVSEVNE

Erstatning for tab af erhvervsevne kompenserer tilskadekomne for et økonomisk tab, som en arbejdsskade har medført. Tilkendelse af erstatning sker, når arbejdsskaden har nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde i et omfang, der svarer til 15 procent eller derover.

Som udgangspunkt skal den erhvervsmæssige situation være afklaret, før der træffes afgørelse om erstatning for tab af erhvervsevne. Der kan dog træffes en midlertidig afgørelse om

erstatning for tab af erhvervsevne, når visse betingelser er opfyldt. Dette kræver, at der er en afklaring af de helbredsrelevante forhold. Det skal også være afklaret, at tilskadekomne på grund af arbejdsskaden ikke kan komme tilbage til sit hidtidige arbejde i samme omfang som tidligere eller et andet arbejde, der giver en tilsvarende indtægt.

Rammerne for erstatning for tab af erhvervsevne er defineret i arbejdsskadesikringslovens § 17.²¹

§

§ 17. Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

...

OMGØRELSESPROCENTEN FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE

Redegørelsen viser, at Ankestyrelsen omgør 26 procent af sagerne om tab af erhvervsevne. Se figur 5.4. 18 procent af de afgjorte sager er ændret, og 8 procent er hjemvist.

Til sammenligning er antallet af omgjorte sager om tab af erhvervsevne og fordelingen mellem ændringer og hjemvisninger den samme i 2019. I 2018 er omgørelsesprocenten på 33 procent, hvoraf 19 procent er ændret og 13 procent er hjemvist.

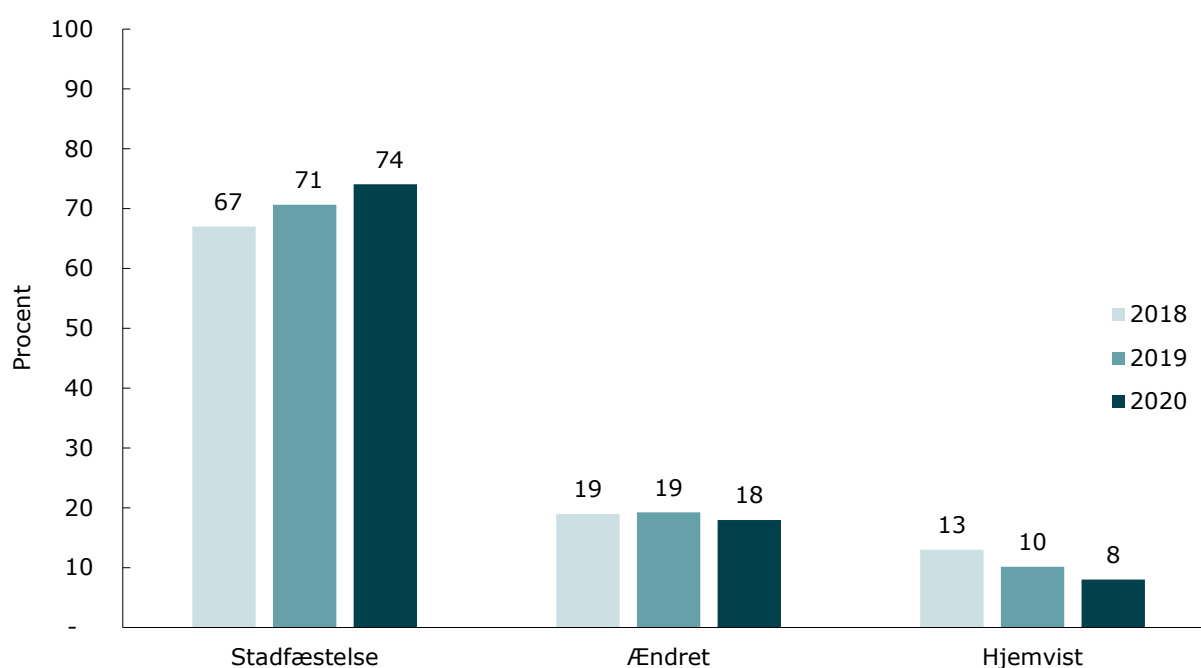
Fra 2018 til 2020 er der sket et ikke ubetydeligt fald i andelen af hjemvisninger blandt de omgjorte sager. Der er også sket et mindre fald i andelen af ændrede afgørelser. Tilsvarende ses der en højere stadfæstelsesprocent i sagerne om tab af erhvervsevne i 2020 sammenlignet med 2018.

²¹ Se hele bestemmelsen i bilag 1.

Hvor redegørelsen for 2019 havde fokus på de primære årsager til omgørelser, vil redegørelsen for 2020 også se på nogle udvalgte tendenser, som Ankestyrelsen har set i sagsbehandlingen inden for sager om tab af erhvervsevne.

Nedenfor gennemgår vi årsagerne til ændringer og hjemvisninger i de afgjorte sager om tab af erhvervsevne i 2020. Derefter præsenteres en række tendenser, som Ankestyrelsen har set på området.

FIGUR 5.4 SAGSUDFALD FOR TAB AF ERHVERVSEVNE I 2018-2020 (PROCENT)

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

FLEST ÆNDRINGER PGA. ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

Ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne

59 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne i 2020 skyldes, at Ankestyrelsen har foretaget en anden skønsmæssig vurdering af det samlede tab af erhvervsevne og/eller et eventuelt fradrag. 27 procent af de ændrede afgørelser om tab af erhvervsevne er ændret som følge af retsanvendelsen. 11 procent af sagerne er ændret på baggrund af en anden lægefaglig vurdering. Se tabel 5.5.

Til sammenligning skyldes 56 procent af de ændrede afgørelser i 2019 en anden skønsmæssig vurdering, mens 27 procent af ændringerne har baggrund i retsanvendelsen. 14 procent skyldes en anden lægefaglig vurdering.

TABEL 5.5 ÅRSAG TIL ÆNDRINGER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2020

	Ændret	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	1	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	3	1
Oplysningsgrundlag/begrundelse	5	1
Retsanvendelse	101	27
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	1	0
Anden lægefaglig vurdering	39	11
Anden skønsmæssig vurdering	220	59
I alt	370	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Ved gennemgangen af tendenser nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til ændringer i de udvalgte eksempler.

OPLYSNINGS- GRUNDLAGET ÅRSAG TIL FLEST HJEMVISNINGER

Hjemviste sager om tab af erhvervsevne

72 procent af de hjemviste sager i 2020 skyldes oplysningsgrundlaget. I 15 procent af sagerne er årsagen retsanvendelsen.

Til sammenligning udgør oplysningsgrundlaget 59 procent af årsagerne til de hjemviste sager i 2019 og 63 procent i 2018. Retsanvendelsen udgør 21 procent i 2019.

Det fremgår, at der i 2020 er en større andel af hjemvisningerne, der skyldes oplysningsgrundlaget. Selvom antallet af hjemvisninger er faldende blandt de samlede omgørelser af sager om tab af erhvervsevne, bør der fortsat være fokus på tilstrækkelig oplysning af sagen.

TABEL 5.6 ÅRSAG TIL HJEMVISNINGER FOR SAGER OM TAB AF ERHVERVSEVNE 2020

	Hjemvist	
	Antal	Procent
Partens klagebemærkninger	0	0
Hjemvisning til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget	0	0
Nye væsentlige oplysninger	8	5
Oplysningsgrundlag/begrundelse	119	72
Retsanvendelse	24	15
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	8	5
Anden lægefaglig vurdering	3	2
Anden skønsmæssig vurdering	3	2
I alt	165	100

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne. Ankestyrelsen har i 2019 tilpasset kategorierne for registrering af årsagsbegrundelser. Årsagsemneordene er derfor ikke fuldt sammenlignelige med årsagsemneordene i redegørelsen af 2018.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

Ved gennemgangen af tendenser nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til ændringer i de udvalgte eksempler.

STADFÆSTEDE AFGØRELSE OM TAB AF ERHVERVSEVNE

Stadfæstelsesprocenten i afgørelser om tab af erhvervssevne er 74 procent i 2020. Til sammenligning er stadfæstelsesprocenten på 71 procent i 2019 og 67 procent i 2018.

Der er altså sket en stigning i andelen af sager om tab af erhvervssevne, der stadfæstes.

I 39 procent af stadfæstelserne stadfæster Ankestyrelsen resultatet med samme begrundelse som Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring.²²

Ved gennemgangen af tendenser umiddelbart nedenfor vil vi fremhæve, hvad årsagen er til stadfæstelse i de udvalgte eksempler.

²² Se tabel 4.9 i bilag 4.

TENDENSER

Ankestyrelsen har udvalgt en række tendenser, som har været særligt fremtrædende i sagerne i 2020.

Et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag er den væsentligste årsag til, at sager om tab af erhvervsevne i 2020 hjemvises. Det kan blandt andet skyldes manglende oplysninger om indtjeningsevnen før og efter arbejdsskaden (vurderingen af det samlede tab). Det kan også skyldes, at der mangler lægelige eller kommunale oplysninger om mulige konkurrerende og/eller forudbestående lidelsers betydning for funktionsevnen (spørgsmålet om fradrag).

I de udvalgte sager nedenfor ses eksempler, hvor tilskadekomnes erhvervsmæssige situation ændrer sig efter arbejdsskaden, men hvor årsagerne hertil ikke er tilstrækkeligt oplyst.

Vi har også udvalgt eksempler på stadfæstelser, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på erstatning for tab af erhvervsevne, men i forbindelse med klagen bliver gjort opmærksom på, at der mangler oplysninger. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhenter derfor yderligere oplysninger inden genvurderingen.

I de udvalgte eksempler fører den yderligere oplysning til samme resultat. Det ændrer imidlertid ikke på, at sagerne er utilstrækkeligt oplyst, inden de nye oplysninger indhentes. Ankestyrelsen vil lægge vægt på de senere indhentede oplysninger i forbindelse med stadfæstelsen.

På den måde kan stadfæstelser også fortælle noget om det centrale tema blandt tendenserne på arbejdsskadeområdet i 2020 – nemlig oplysningsgrundlaget.

Endeligt har vi udvalgt en sag, hvor Ankestyrelsen stadfæster med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, hvilket er et eksempel på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har lavet en fyldestgørende begrundelse i en skønsmæssig afgørelse.

Den væsentligste årsag til ændringer af afgørelser om tab af erhvervsevne i 2020 er en anden skønsmæssig vurdering. Dette skyldes ofte, at Ankestyrelsen foretager et andet skøn over tilskadekomnes indtjeningsevne med skadens følger eller i forbindelse med spørgsmålet om fradrag. Vi har udvalgt en række eksempler herpå.

Vi vil nedenfor gennemgå de udvalgte sager, som belyser de ovenstående temaer.

OPLYSNINGER OM ERHVERVSMÆSSIG SITUATION OG INDTJENING

Oplysningsgrundlaget

I de følgende to sager træffer Ankestyrelsen afgørelse om hjemvisning af spørgsmålet om tab af erhvervsevne, idet der mangler oplysninger om tilskadekomnes erhvervsmæssige situation og/eller eventuelle funktionsbegrænsninger som følge af arbejdsskaden. Sagerne er eksempler på hjemvisning som følge af *oplysningsgrundlaget*.

Sag nr. 19 er et eksempel på oplysningspligtens omfang i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om tab af erhvervsevne. Når oplysningerne i sagen indikerer, eller blot skaber tvivl om, at tilskadekomnes erhvervsmæssige situation/indtægt ændrer sig efter arbejdsskaden, skal myndigheden som udgangspunkt oplyse sagen yderligere.

Hvis myndigheden giver afslag på erstatning med udgangspunkt i få oplysninger, skal det fremgå klart af disse oplysninger, at den erhvervsmæssige situation/indtægten ikke ændrer sig efter arbejdsskaden. Det kan for eksempel være oplysninger om, at tilskadekomne har genoptaget sit arbejde på samme vilkår som før arbejdsskaden.

HJEMVISNING – MANGLER OPLYSNINGER OM ERHVERVSMÆSSIG SITUATION OG INDTJENING

Sag nr. 19 drejer sig om en mand, der i forbindelse med sit arbejde som fisker pådrager sig en forværring af sine forudbestående lænderyggener. Der er fastsat et varigt mén på mindre end 5 procent.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på erstatning for tab af erhvervsevne. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger vægt på, at tilskadekomne har genoptaget sit arbejde, og at han kan varetage arbejdet til samme løn som før skaden.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om tab af erhvervsevne til ny behandling. Det fremgår af funktionsattesten, at tilskadekomne er overgået til andet arbejde som følge af skaden. Der mangler oplysninger, som kan belyse tilskadekomnes erhvervsmæssige situation og indtjening. Desuden fremgår det af klagen, at tilskadekomne ikke længere er i stand til at varetage tungt fiskeri. Han forsøger derfor at arbejde inden for hummerfiskeri, der er væsentligt mindre belastende og medfører en lavere indtjening.

Ankestyrelsen har i forbindelse med behandlingen af sagen indhentet skatteoplysninger, der bekræfter, at tilskadekomne skifter arbejde og modtager en umiddelbart lavere løn efter skaden.

Afgørende for resultatet:

Tilskadekomnes erhvervmæssige situation ændrer sig i perioden efter arbejdsskaden. Der mangler oplysninger, som kan belyse dette.

Sag nr. 20 er et eksempel på, at der mangler oplysninger om den erhvervmæssige situation og eventuelle funktionsbegrænsninger. Desuden er sagen et eksempel på en afgørelse om tab af erhvervsevne, der træffes med udgangspunkt i en ulykke, der indtræder efter den 31. december 2019 og derfor er omfattet af det nye ulykkesbegreb. Det nye ulykkesbegreb medfører (som beskrevet i kapitel 4, sag nr. 1 ovenfor), at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring som udgangspunkt skal afgøre spørgsmålet om anerkendelse inden for tre måneder.

I nogle situationer kan det føre til, at spørgsmålet om tab af erhvervsevne afgøres før spørgsmålet om varigt mén kan afgøres. Dette kan eksempelvis være tilfældet, når den helbredsmæssige situation skal oplyses nærmere i forhold til det varige mén, mens det fremgår klart af oplysningerne i sagen, at arbejdet er genoptaget på samme vilkår og til samme løn som før skaden.

Der er som udgangspunkt ikke noget til hinder for, at der træffes afgørelse i denne rækkefølge. Når den erhvervmæssige situation *har* ændret sig efter arbejdsskaden, vil det imidlertid typisk være nødvendigt at kende tilskadekomnes eventuelle funktionsbegrænsninger. De vil oftest blive nærmere lægeligt belyst i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet om varigt mén.

HJEMVISNING – MANGLER OPLYSNINGER OM ERHVERVMÆSSIG SITUATION OG FUNKTIONSBEGRÆNSNINGER

Sag nr. 20 drejer sig om en kvinde, der i forbindelse med sit arbejde er udsat for et trafikuheld og får smerter i venstre skulder, højre balle og højre hofte. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har endnu ikke truffet afgørelse om varigt mén.

**OPLYSNING AF
SAGEN VED NYT
ARBEJDE/ANDEN
FUNKTION**

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring giver afslag på erstatning for tab af erhvervsevne og lægger vægt på, at tilskadekomne genoptager sit hidtidige arbejde efter en periode med sygemelding. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer på den baggrund, at arbejdsskaden ikke påvirker tilskadekomnes indtjeningsevne. I genvurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring desuden vægt på, at tilskadekomnes indtægt forud for arbejdsskaden er beskeden, og at hun nu er begyndt at uddanne sig.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen hjemviser spørgsmålet om tab af erhvervsevne. Det fremgår af lægeerklæringen, at tilskadekomne ikke har genoptaget arbejdet. Samtidig oplyser tilskadekomne, at hun er sygemeldt som følge af skaden. Ankestyrelsen lægger desuden vægt på, at der endnu ikke er truffet afgørelse om varigt mén. Der mangler derfor oplysninger om eventuelle funktionsbegrænsninger som følge af arbejdsskaden.

Afgørende for resultatet:

Der mangler oplysninger om tilskadekomnes aktuelle erhvervsmæssige situation og oplysninger om eventuelle funktionsbegrænsninger som følge af arbejdsskaden.

Sag nr. 21 viser, hvordan oplysningsgrundlaget også kan være et centralt tema i forbindelse med stadfæstelser. Oplysningen af sagen i forbindelse med genvurderingen kan have betydning for, at Ankestyrelsen har mulighed for at stadfæste afgørelsen på det foreliggende grundlag.

Sagen viser, hvordan der kan være behov for at indhente oplysninger om indtjeningen før og efter arbejdsskaden, når tilskadekomne efter arbejdsskaden er overgået til et andet arbejde. Det er derfor ikke tilstrækkeligt alene at henvise til, at tilskadekomne har genoptaget sit arbejde, hvis der er tale om et andet arbejde – herunder en anden funktion på samme arbejdsplads.

De tilstrækkelige oplysninger skal foreligge på tidspunktet for afgørelsen. Det får i den konkrete sag ikke betydning, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst på afgørelsestidspunktet, da resultatet viser sig at være korrekt efter nærmere oplysning inden

genvurderingen. Ankestyrelsen kan derfor stadfæste afgørelsen om afslag uden at indhente yderligere oplysninger.²³

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring oplyser sagen nærmere efter afgørelsen, medfører det desuden ofte, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i genvurderingen giver en mere uddybende begrundelse eller en begrundelse, der afviger fra begrundelsen i afgørelsen. Dette kan have betydning for, om Ankestyrelsen kan stadfæste afgørelsen med samme begrundelse som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

STADFÆSTELSE – AFSLAG – OPLYSNING AF IND-TJENING

Sag nr. 21 drejer sig om en tilskadekomne, der får en arbejdsskade på sit arbejde som anlægsgartner i form af sårskade på venstre hånd.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke har et erhvervsevnetab på mindst 15 procent, og giver afslag på erstatning for tab af erhvervsevne. Ved vurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne har genoptaget sit arbejde. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at det ikke har betydning, at tilskadekomne er overgået til arbejde som maskinfører.

I forbindelse med behandlingen af klagen indhenter Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skatteoplysninger, som viser, at der ikke er en lønnedgang efter overgangen til arbejdet som maskinfører.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at tilskadekomne ikke har et indtægtstab på mindst 15 procent, og tilskadekomne har derfor ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Ankestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomne har genoptaget sit arbejde efter omkring to måneders sygemelding, og at der ikke er dokumenteret en lønnedgang på mindst 15 procent.

²³ Hvis en sag ikke er tilstrækkeligt oplyst, uanset at der er indhentet yderligere oplysninger inden genvurderingen, vil Ankestyrelsen i nogle tilfælde hjemvise en sag til fornyet behandling og ny afgørelse. Se nærmere om Ankestyrelsens reaktionsmuligheder i bilag 3.

OPLYSNING AF SAGEN VED TVIVL OM LØNNEDGANG

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende, at tilskadekomne ikke har en lønnedgang på mindst 15 procent efter overgangen til nyt arbejde. Skatteoplysningerne har derfor en væsentlig betydning.

Sag nr. 22 viser, at det er vigtigt at undersøge, om der er en lønnedgang på mindst 15 procent efter arbejdsskaden.

Der vil ofte være oplysninger i for eksempel lægeerklæring(er) i sagen om tilskadekomnes eventuelle sygemeldinger og arbejdsforholdene efter arbejdsskaden. Det kan for eksempel være, om tilskadekomne har været på nedsat tid, eller der har været behov for skånehensyn. Hvis oplysningerne rejser tvivl om, hvorvidt tilskadekomne har en lønnedgang efter arbejdsskaden, vil der være behov for at undersøge dette nærmere, før der træffes afgørelse.

STADFÆSTELSE – AFSLAG – OPLYSNING AF LØN OG ARBEJDE

Sag nr. 22 drejer sig om en tilskadekomne, der får en arbejdsskade i form af brud på rygsøjlen og nakkesmerter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne ikke har et erhvervsevnetab på mindst 15 procent, og giver afslag på erstatning for tab af erhvervsevne. Ved vurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne har genoptaget sit hidtidige arbejde.

Ved klagen gør partsrepræsentanten opmærksom på, at det fremgår af sagen, at tilskadekomne har genoptaget arbejdet delvist. Inden genvurderingen indhenter Arbejdsmarkedets Erhvervssikring årsopgørelser og oplysninger om job og løn fra både tilskadekomne og arbejdsgiver. Oplysningerne viser, at tilskadekomne arbejder på samme vilkår som før arbejdsskaden uden skånehensyn.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen vurderer, at tilskadekomne ikke har et indtægtstab på mindst 15 procent, og tilskadekomne har derfor ikke ret til erstatning for tab af erhvervsevne. An-

kestyrelsen lægger vægt på, at tilskadekomnes arbejdsgiver oplyser, at tilskadekomne er ansat på samme vilkår som før arbejdsskaden og ikke har en lønnedgang.

Afgørende for resultatet:

Det er afgørende, at tilskadekomne ikke har en lønnedgang på mindst 15 procent efter overgangen til nyt arbejde. Oplysningerne fra tilskadekomne og arbejdsgiver bliver derfor afgørende.

Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse

Blandt de samlede afgjorte sager om tab af erhvervsevne i 2020 ses, at andelen af stadfæstelser er steget over de seneste to år (se figur 5.4 ovenfor).

I flere af disse sager stadfæster Ankestyrelsen resultatet med henvisning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Ankestyrelsen lægger derfor vægt på de samme forhold og anvender de samme regler som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

I en del af sagerne om tab af erhvervsevne indgår mange skønsmæssige elementer. Når Ankestyrelsen stadfæster en meget skønsmæssig afgørelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse, er det derfor udtryk for, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse er fyldestgørende og har redegjort for afvejningen af de skønsmæssige elementer.

Sag nr. 23 er et eksempel på, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har truffet en skønsmæssig afgørelse med inddragelse af alle relevante skønsmomenter.

Sagen illustrerer desuden, at det faktiske timetal, som tilskadekomne arbejder i en praktik eller ansættelse efter arbejdsskaden, ikke nødvendigvis er retvisende for den reelle erhvervsevne med arbejdsskadens følger. I sagen vurderer Arbejdsmarkedets Erhvervssikring konkret, at tilskadekomne burde kunne arbejde flere timer.

STADFÆSTELSE MED ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE – SKØNSMÆSSIG VURDERING

Sag nr. 23 drejer sig om en tilskadekomne, der på sit arbejde som murerarbejdsmand i 2010 får et vridtraume i venstre knæ. Arbejdsskaden medfører et varigt mén på

10 procent. Siden 2013 er tilskadekomne i enten virksomhedspraktik eller ansættelse som vicevært/pedel mellem 14 til 20 timer om ugen. På tidspunktet for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse arbejder tilskadekomne 14 timer om ugen som vicevært, mens han modtager supplerende kontanthjælp.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter tabet af erhvervsevne til 25 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at tilskadekomne burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område på fuld tid eller let nedsat tid. Ved vurderingen lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne har mange gener fra venstre knæ og funktionsbegrænsninger i forhold til knæbelastende arbejde. Desuden lægger Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne har haft en solid tilknytning til arbejdsmarkedet og har mange år tilbage på arbejdsmarkedet med mulighed for omskoling. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring lægger også vægt på kommunens vurdering af, at tilskadekomne på grund af sine skånebehov ikke er velplaceret i sit nuværende job.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen stadfæster afgørelsen og henviser til Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse. Ankestyrelsen lægger også vægt på oplysninger om tilskadekomnes aktuelle arbejdsopgaver i rehabiliteringsplanens forberedende del. Desuden lægger Ankestyrelsen vægt på rehabiliteringsteamets vurdering af, at tilskadekomnes arbejdsevne ikke er bredt afprøvet.

Afgørende for resultatet:

Erhvervsevnetabet bliver fastsat skønsmæssigt på baggrund af en række momenter. Det får afgørende betydning, at tilskadekomnes arbejdsevne ikke er afklaret i forhold til det brede arbejdsmarked.

Anden skønsmæssig vurdering

I de sager, hvor der er store ændringer i vurderingen af størrelsen af erhvervsevnetabet som følge af arbejdsskaden, skyldes det ofte, at:

- Ankestyrelsen i modsætning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der er grundlag for fradrag.
- Ankestyrelsen i modsætning til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der ikke er grundlag for fradrag.

SPØRGSMÅLET OM FRADrag

- Ankestyrelsen er enig i, at der er grundlag for fradrag, men har en anden vurderingen af størrelsen af fradraget.

Sag nr. 24 er et eksempel på en større ændring på grund af en *anden skønsmæssig vurdering* af, om bevisbyrden for fradrag kan løftes.

Sagen viser også, at den skønsmæssige vurdering kan indeholde en lægefaglig vurdering.

Desuden illustrerer sagen, at arbejdsskadens følger kan have betydning for tilskadekomnes sårbarhed over for efterfølgende konkurrerende påvirkninger.

Når der tages stilling til spørgsmålet om fradrag, er det derfor vigtigt, at myndigheden overvejer, om de umiddelbart konkurrerende forhold med overvejende sandsynlighed ville være indtrådt og have givet anledning til en nedsat erhvervsevne i samme omfang, også uden arbejdsskaden.

Selvom det er den skønsmæssige vurdering, der er afgørende, er sagen derfor også et eksempel på, at det som et led i skønsvurderingen kan være nødvendigt at indhente en lægefaglig vurdering med henblik på afklaring af komplicerede lægelige forhold i sagen.

ÆNDRING – PSYKISKE GENER – FØRTIDSPENSION - IKKE GRUNDLAG FOR FRADrag

Sag nr. 24 drejer sig om en familieplejer, der får psykiske gener i form af en depression. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring anerkender sygdommen efter fortegnelsen over erhvervssygdomme og fastsætter et varigt mén på 15 procent.

Næsten syv år efter den første afgørelse om tab af erhvervsevne sker der genoptagelse af sagen, idet tilskadekomne overgår til førtidspension. Der er tidligere truffet afgørelse om midlertidigt tab af erhvervsevne på 20 procent.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fastsætter tilskadekomnes endelige tab af erhvervsevne til 20 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at der med overvejende sandsynlighed ikke er årsagssammenhæng mellem arbejdsskaden og tilskadekomnes overgang til førtidspension. I den forbindelse lægger Arbejdsmarke-

dets Erhvervssikring vægt på, at tilskadekomne varetager et fleksjob med skadens følger. Nogle år senere bliver hun indlagt flere gange som følge af svære depressive dyk. På grund af sygemeldinger bliver tilskadekomne opsagt fra sin stilling. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at dette med overvejende sandsynlighed skyldes konkurrerende forhold.

Ankestyrelsens afgørelse:

Ankestyrelsen ændrer tilskadekomnes tab af erhvervsevne fra 20 til 80 procent. Ankestyrelsen vurderer skønsmæssigt, at tilskadekomnes samlede tab af erhvervsevne er 80 procent. Desuden vurderer Ankestyrelsen, at tilskadekomnes overgang til førtidspension skyldes arbejdsskaden. Efter skaden arbejder tilskadekomne i en lang periode i fleksjob. Herefter sker der forskellige udslag i depressionen som følge af arbejdsmæssige og private årsager.

Efter en lægefaglig vurdering kan en arbejdsbetinget depression svinge i intensitet, også uden ydre årsager. Der er ikke oplysninger om særlige hændelser, der forværrer tilskadekomnes depression. Derimod vurderer Ankestyrelsen, at det er skadens følger, der medfører, at tilskadekomne er særligt sårbar over for ydre påvirkninger, herunder private belastninger.

På den baggrund vurderer Ankestyrelsen, at der ikke er grundlag for at foretage fradrag i det samlede tab af erhvervsevne.

Afgørende for resultatet:

Det er ikke muligt for arbejdsskademyndighederne at løfte bevisbyrden for, at en del af de psykiske funktionsbegrænsninger skal henføres til andre forhold end arbejdsskaden.

BILAG 1

Regelgrundlag

Nedenfor fremgår de regler, der er særligt relevante for og inddraget i redegørelsen. Det fremgår desuden, hvilket regelgrundlag reglerne er uddraget fra.

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om arbejdsskadesikring

ULYKKES- BEGREBET

Arbejdsskadesikringslovens § 6 (ulykker med skadesdato fra og med den 1. januar 2020)

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. Personskaden, jf. stk. 1, kan være fysisk eller psykisk og kan være varig eller forbigående. Det er ikke et krav, at personskaden medfører behov for behandling, eller at personskaden er blevet behandlet.

TIDLIGERE ULYKKESBEGREB:

Arbejdsskadesikringslovens § 6 (ulykker indtrådt fra og med den 1. januar 2004 til og med den 31. december 2019)

§ 6. Ved en ulykke forstås efter denne lov en personskade forårsaget af en hændelse eller en påvirkning, der sker pludseligt eller inden for 5 dage.

Stk. 2. For ulykker gælder retsvirkningerne i denne lov fra den dag, hvor ulykken indtræder, eller hvor den påvirkning, der har forårsaget ulykken, ophører, medmindre andet er fastsat i loven.

ERHVERVS- SYGDOMME

Arbejdsskadesikringslovens § 7

§ 7. Ved erhvervssygdomme forstås efter denne lov:

1) Sygdomme, som efter medicinsk dokumentation er forårsaget af særlige påvirkninger, som bestemte persongrupper gennem deres arbejde eller de forhold, det foregår under, er udsat for i højere grad end personer uden sådant arbejde. Endvidere sygdomme hos et levendefødt barn, der er pådraget inden fødslen som følge af moderens arbejde under graviditeten. Be-

skæftigelsesministeren fastsætter efter indstilling fra Erhvervs-sygdomsudvalget, jf. § 9, i en fortegnelse, hvilke sygdomme der anses for at være af denne karakter.

2) Andre sygdomme, herunder sygdomme hos et levendefødt barn pådraget inden fødslen, hvis det godtgøres, enten at sygdommen efter den nyeste medicinske dokumentation opfylder de krav, som er nævnt i nr. 1, 1. pkt., eller at den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Stk. 2. Sygdomme som følge af påvirkninger af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen vil kunne henføres under loven ved ændring af fortegnelsen nævnt i stk. 1, nr. 1, eller efter stk. 1, nr. 2, hvis det godtgøres, at disse påvirkninger har skadende effekt på foster eller barn.

Stk. 3. Sygdomme, der er omfattet af stk. 1, nr. 2, og stk. 2, kan kun anerkendes efter forelæggelse for Erhvervs-sygdomsudvalget, jf. § 9. Disse sygdomme skal forelægges Erhvervs-sygdomsudvalget, når Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring skønner, at der er mulighed for, at sygdommen vil kunne anerkendes.

Arbejdsskadesikringslovens § 8

§ 8. En person, der har pådraget sig en sygdom, som er optaget i fortegnelsen over erhvervs-sygdomme, jf. § 7, stk. 1, har krav på ydelser efter loven, medmindre det anses for overvejende sandsynligt, at sygdommen skyldes andre forhold end de erhvervsmæssige.

Stk. 2. For erhvervs-sygdomme gælder retsvirkningerne i denne lov fra den dag, hvor sygdommen anmeldes, medmindre andet er fastsat i loven.

FRADRAG I ERSTATNING OG GODTGØRELSE

Arbejdsskadesikringslovens § 12

§ 12. Erstatning og godtgørelse efter §§ 15-18 fastsættes på grundlag af arbejdsskadens følger. Erstatning og godtgørelse kan nedsættes eller efter omstændighederne bortfalde, hvis tilskadekomnes aktuelle lægelige eller sociale situation ikke udelukkende kan henføres til arbejdsskaden.

Stk. 2. Et påvist tab af erhvervsevne, et varigt mén eller en persons død anses for at være en følge af arbejdsskaden, medmindre overvejende sandsynlighed taler herimod, eller andet er fastsat i denne lov.

ERSTATNING FOR TAB AF ERHVERVSEVNE

Arbejdsskadesikringslovens § 17

§ 17. Har arbejdsskaden nedsat tilskadekomnes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde, har den pågældende ret til erstatning for tab af erhvervsevne. Der ydes ikke erstatning, hvis tabet af erhvervsevne er mindre end 15 pct.

Stk. 2. Ved bedømmelsen af tabet af erhvervsevne tages hensyn til tilskadekomnes muligheder for at skaffe sig indtægt ved sådant arbejde, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende efter dennes evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og optræning.

Stk. 3. Hvis den erhvervsmæssige situation ikke er afklaret, kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffe en midlertidig afgørelse om erstatning for erhvervsevnetab.

Stk. 4. Erstatning for tab af erhvervsevne til et barn med fosterskade, jf. § 7, stk. 1, nr. 2, eller til et barn med sygdomme som følge af påvirkning af forældrene før befrugtningen eller efter fødslen, jf. § 7, stk. 2, kan tidligst ydes fra det 15. år.

Stk. 5. Erstatningen tilkendes som en løbende ydelse, medmindre den kapitaliseres efter reglerne i § 27.

Stk. 6. Ved fuldstændigt tab af erhvervsevne udgør den løbende ydelse årligt 83 pct. af tilskadekomnes årsløn, jf. § 24, og ved nedsættelse af erhvervsevnen en forholdsmæssig del heraf.

Stk. 7. Den årlige erstatning udbetales med 1/12 månedligt forud. Erstatningen løber fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt. Udbetaling af løbende erstatning ophører med udgangen af den måned, hvor tilskadekomne når folkepensionsalderen, jf. lov om social pension. Er tilskadekomne på tidspunktet for afgørelsen 2 år eller mindre fra at nå folkepensionsalderen, udbetales erstatningen efter reglerne i § 27 som et kapitalbeløb med den faktor, der er fastsat for en person, der er 2 år fra at nå folkepensionsalderen, ganget med den årlige løbende erstatning. Det samme gælder tilskadekomne, der har nået folkepensionsalderen.

Stk. 8. Udbetales erstatningen som et kapitalbeløb efter reglerne i § 27, stk. 1, 1. pkt., har tilskadekomne ret til en løbende erstatning fra det tidspunkt, hvor der er påvist et tab af erhvervsevne, dog ikke fra et tidspunkt, der ligger, før arbejdsskaden er anmeldt, og frem til tidspunktet for omsættningen af erstatningen.

GODTGØRELSE FOR VARIGT MÉN

Stk. 9. Reglerne i stk. 7 og 8 anvendes tilsvarende i sager, der genoptages efter §§ 41 og 42. Der udbetales i disse sager ikke erstatning fra et tidspunkt, der ligger før anmodningen om genoptagelse, eller før Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har genoptaget sagen, jf. § 42.

Arbejdsskadesikringslovens § 18

§ 18. Har en arbejdsskade påført tilskadekomne varigt mén, har den pågældende ret til godtgørelse. Godtgørelse ydes dog ikke, hvis méngraden fastsættes til mindre end 5 pct.

Stk. 2. Méngraden fastsættes på grundlag af skadens medicinske art og omfang og under hensyn til de ulemper i tilskadekomnes personlige livsførelse, som arbejdsskaden har forvoldt.

KRAV OM UNDER- SØGELSE M.V.

Arbejdsskadesikringslovens § 38

§ 38. Tilskadekomne skal snarest muligt efter arbejdsskadens indtræden lade sig undersøge af en læge og derefter gennemgå den lægebehandling eller den optræning, som lægen eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring finder nødvendig. Tilskadekomne skal om nødvendigt lade sig indlægge til observation på sygehus eller lignende institution. Tilskadekomne skal endvidere efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestemmelse lade sig undersøge af en læge udpeget af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, lade sig arbejdsprøve og efter anmodning afgive mundtlig forklaring for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Undlader tilskadekomne at efterkomme kravene efter denne bestemmelse, anvendes reglen i § 13, stk. 1.

Stk. 2. Tilskadekomne har ret til at få betalt rejseudgifter ved lægebehandling m.v., jf. stk. 1, når lægebehandlingen m.v. sker efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings anmodning. Tilskadekomne har endvidere ret til at få erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste ved behandling m.v., jf. stk. 1, 2. og 3. pkt., hvis fraværet er af mindst 2 timers varighed. Som grundlag for beregningen kan højst anvendes den timefortjeneste, der svarer til den i § 24, stk. 5, nævnte årsløn. I sager om ulykker betales udgifterne af forsikrings-selskabet. I sager om erhvervssygdomme betales udgifterne af bidrag, jf. § 55.

Stk. 3. Stk. 2 gælder også, når Ankestyrelsen har begæret de oplysninger, der er nævnt i stk. 1.

Stk. 4. Betingelsen om, at der skal foreligge en anmodning fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen, for at forsikrings-selskabet eller Arbejdsmarkedets Erhvervssikring betaler udgifterne efter stk. 2 og 3, kan fraviges i de tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring eller Ankestyrelsen finder oplysningerne nødvendige. I sager om arbejdsulykker skal

**KLAGE TIL
ANKESTYRELSEN**

forsikringsselskabet alene betale udgifter, der er opstået eller afholdt efter skadens indtræden. I sager om erhvervssygdomme skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring alene betale udgifter, der er opstået eller afholdt efter, at skaden er anmeldt, jf. § 8, stk. 2.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for betaling af udgifter efter stk. 2 og 3 og bekendtgør årligt, med hvilke beløb der kan betales for transport m.v.

Arbejdsskadesikringslovens § 44

§ 44. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser efter § 40 kan indbringes for Ankestyrelsen af

- 1) tilskadekomne eller dennes efterladte,
- 2) forsikringsselskabet i sager om ulykker,
- 3) bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension i sager om erhvervssygdomme og
- 4) arbejdsgiveren, for så vidt angår afgørelser om anerkendelse af arbejdsskader og afgørelser efter § 35, stk. 5.

Stk. 2. Klage efter stk. 1 skal indgives inden 4 uger efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Stk. 3. Ankestyrelsen kan se bort fra overskridelse af klagefristen, når der er særlig grund hertil.

Stk. 4. Ved Ankestyrelsens behandling af sager efter denne lov finder kapitel 9 samt §§ 68 og 70 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område anvendelse, medmindre andet følger af denne lov.

Stk. 5. I det omfang arbejdsgiveren, forsikringsselskabet eller bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension indbringer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse for Ankestyrelsen, har klagen opsættende virkning. Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension har ret til aktindsigt i Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings og Ankestyrelsens sag efter forvaltningslovens kapitel 4.

Stk. 6. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring videregiver ved afgørelsen af anerkendelsesspørgsmålet i arbejdsskadesagen oplysning om tilskadekomnes diagnose til arbejdsgiveren.

Stk. 7. 1. Inden Ankestyrelsen behandler en klage efter stk. 1, skal Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurdere, om der er

grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Klagen sendes derfor til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Ved vurderingen kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til faktiske og retlige såvel som skønsmæssige elementer i afgørelsen.

Stk. 8. Kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke give klageren medhold, sendes klagen med begrundelsen for afgørelsen og genvurderingen videre til Ankestyrelsen.

Stk. 9. Beskæftigelsesministeren fastsætter regler for behandling af klagesager, herunder også regler om tidsfrister for indsendelse og videresendelse af klager m.v.

KRAV TIL ÅRS- REDEGØRELSEN

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

§ 16. Ankestyrelsen skal en gang årligt udarbejde en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen. Redegørelsen skal indeholde statistik over de indbragte sager og angive årsagerne til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser ikke stadfæstes.

Stk. 2. Redegørelsen følger kalenderåret og indsendes senest 6 måneder efter årets afslutning.

Stk. 3. Redegørelsen skal forelægges for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings bestyrelse, der skal have lejlighed til at afgive sine bemærkninger til redegørelsen, inden den sendes til beskæftigelsesministeren.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser af praksis på de områder, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring varetager, jf. § 2, i det omfang Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer konkrete afgørelser, der efter lovgivningen kan påklages til Ankestyrelsen. De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Stk. 5. Ankestyrelsen kan fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige, for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 4. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.

GENVURDERING AF AFGØRELSE

Uddrag af Bekendtgørelse om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser

§ 9. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring efter genvurderingen giver klageren helt eller delvist medhold, sendes ny afgørelse til sagens parter inden 4 uger efter udløbet af klagefristen. Den nye afgørelse kan indbringes for Ankestyrelsen.

Stk. 2. En ny afgørelse, der giver klageren helt eller delvist medhold, har virkning fra tidspunktet for den første afgørelse.

Stk. 3. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vurderer, at afgørelsen ikke skal ændres, sendes sagen, ledsaget af en begrundelse i oversendelsesbrevet, til Ankestyrelsen inden 4 uger efter udløbet af klagefristen. Sagens parter orienteres om oversendelsen til Ankestyrelsen og begrundelsen herfor.

Stk. 4. Hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke kan færdiggøre sin genvurdering inden for en frist på 4 uger efter udløbet af klagefristen, skal sagens parter have besked herom og om, hvornår genvurderingen kan forventes afsluttet. Skyldes den forsinkede genvurdering, at der til brug for genvurderingen skal indhentes nye oplysninger eller vurderinger mv., regnes fristen for genvurdering fra tidspunktet, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring modtager de nye oplysninger.

PRØVELSE OG REAKTIONSMULIGHEDER

Uddrag af Bekendtgørelse af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

§ 68. Ankestyrelsen er ikke bundet af parternes påstande og er uafhængig af instruktioner vedrørende afgørelsen af den enkelte sag.

Stk. 2. Ankestyrelsens afgørelse kan gå ud på afvisning, stadfæstelse, hjemvisning, ophævelse eller ændring af den afgørelse, der er klaget over.

BEKENDTGØRELSE OG VEJLEDNING FOR ERHVERVSSYGDOMME

Der er i øvrigt henvist til:

[Bekendtgørelse om fortegnelse over erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005](#)

[Vejledning om erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005.](#)

BILAG 2

Principmeddelelser

Ankestyrelsen har i 2020 offentliggjort syv principmeddelelser i klagesager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Disse er anført nedenfor.

Derefter er anført øvrige principmeddelelser, der er relevante for årsredegørelsen for 2020. Meddelelserne fremgår med link til retsinformation.

Principmeddelelser offentliggjort i 2020:

[Principmeddelelse 2-20 om erstatning for tab af erhvervsevne - årsløn - mistet efterlønspræmie.](#)

[Principmeddelelse 13-20 om erstatning for tab af erhvervsevne - tilbagebetaling.](#)

[Principmeddelelse 14-20 om erhvervsevnetab - fleksjob - midlertidig afgørelse.](#)

[Principmeddelelse 19-20 om erhvervssygdom - støjskade - bevisbedømmelse.](#)

[Principmeddelelse 35-20 om tilbagebetaling - urigtige oplysninger - berettigede forventninger.](#)

[Principmeddelelse 37-20 om tab af erhvervsevne - midlertidigt fleksjob - midlertidig afgørelse - endelig afgørelse.](#)

[Principmeddelelse 38-20 om ulykke - personskadebegrebet - oplysningsgrundlag - forudbestående.](#)

Øvrige relevante principmeddelelser:

Ulykker:

[Principafgørelse 33-17 om ulykke - årsagssammenhæng - personskadebegrebet - forudbestående.](#)

[Principafgørelse 47-18 om ulykke - bevisbedømmelse - dokumentation.](#)

Varigt mén:

[Principafgørelse 173-11 om ulykke - anerkendelse - forudbestående - mén.](#)

Erhvervsevnetab:

[Principafgørelse 51-17 om midlertidig erstatning for tab af erhvervsevne - erhvervsmæssigt uafklaret.](#)

BILAG 3

Ankestyrelsens sagsbehandling, reaktionsmuligheder og registreringer

Den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bliver udarbejdet på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

Vi registrerer, om vi stadfæster eller ændrer den afgørelse, der er påklaget til Ankestyrelsen, eller om vi hjemviser sagen til fornyet behandling hos Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Vi registrerer også årsagen til, at en sag bliver ændret eller hjemvist.

Redegørelsen er udarbejdet blandt andet på baggrund af disse registreringer.

INDEN KLAGEN SENDES TIL ANKESTYRELSEN

GENVURDERING

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har afgjort en sag, har sagens parter fire uger til at klage over afgørelsen. Hvis en af parterne klager over afgørelsen, har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring pligt til efter loven at genvurdere sagen.²⁴ En genvurdering indebærer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal tage stilling til, om parten kan få helt eller delvist medhold i klagen.

Ved genvurderingen kan Arbejdsmarkedets Erhvervssikring tage stilling til:

- forkerte faktiske omstændigheder i afgørelsen (faktiske mangler),
- mangelfuld eller forkert anvendelse af regler i afgørelsen (retlige mangler) og/eller
- afvejningen af de skønsmæssige elementer i afgørelsen.

Fejlen skal desuden have haft betydning for resultatet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

Hvis klageren ikke får helt eller delvist medhold i klagen, oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen og klagen til Ankestyrelsen sammen med genvurderingen.

Der er med virkning fra 1. januar 2020 trådt en ny klagebekendtgørelse i kraft. Den giver Arbejdsmarkedets Erhvervssikring adgang til i en genvurdering også at tage stilling til skønsmæssige elementer i afgørelsen.

²⁴ Arbejdsskadesikringslovens § 44, stk. 7-9.

Får klageren helt eller delvist medhold i sin klage, afgør Arbejdsmarkedets Erhvervssikring sagen på ny i form af en genvurderingsafgørelse.²⁵

Ankestyrelsen kan ikke behandle en klagesag, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til spørgsmålet om genvurdering.

FRIST FOR GEN- VURDERING

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har en frist på fire uger til at genvurdere klagesagen, inden den sendes til Ankestyrelsen.²⁶

Genvurderingsfristen er en ordensforskrift. En ordensforskrift er en sagsbehandlingsregel, der ikke har betydning for afgørelsens indhold. Hvis en ordensforskrift er tilsidesat, kan det ikke medføre, at afgørelsen bliver ugyldig.²⁷

RAMMERNE FOR ANKESTYRELSENS BEHANDLING AF SAGEN

FULD PRØVELSE

Ankestyrelsen prøver afgørelserne fuldt ud på arbejdsskadeområdet. Det betyder, at styrelsen som klageinstans skal tage stilling til alle dele af den påklagede afgørelse, og:

- efterprøve retlige spørgsmål (sagsbehandlingen, fortolkning, oplysningerne i sagen og det juridiske grundlag), og
- efterprøve skønnet i en afgørelse.

Ankestyrelsen påser i alle afgørelser, om almindelige forvaltningsretlige regler og principper er fulgt. Det er for eksempel reglerne om partshøring og begrundelse af afgørelsen.

Ankestyrelsen skal desuden efterprøve, om sagen er tilstrækkeligt oplyst, og om de faktiske omstændigheder, som afgørelsen bygger på, er korrekte. Ankestyrelsen forholder sig selvstændigt til de faktiske omstændigheder i sagen. Det gælder også for rent sagkyndige vurderinger (for eksempel lægefaglige vurderinger), der indgår i bedømmelsen af de faktiske omstændigheder.

²⁵ Hvis en genvurderingsafgørelse påklages, sender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen direkte til Ankestyrelsen. Det skyldes, at den samme afgørelse ikke kan genvurderes to gange. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring kan heller ikke genvurdere en afgørelse, som begge parter klager over. I disse tilfælde oversender Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelsen og klagen til Ankestyrelsen med et oversendelsesbrev.

²⁶ § 9, stk. 4 i bekendtgørelse nr. 1271 af 28. november 2019 om klage over Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser.

²⁷ Ankestyrelsen vil dog udtale kritik i afgørelsen, når en ordensforskrift ikke er overholdt. Det kan for eksempel ske, hvis Arbejdsmarkedets Erhvervssikring uden grund ikke har overholdt genvurderingsfristen på fire uger, men først har genvurderet sagen og sendt klagen til Ankestyrelsen flere måneder efter, at en part har klaget.

KLAGEN KAN IKKE BEGRÆNSE PRØVELSEN

Ankestyrelsen efterprøver og har adgang til at ændre skønnet i en afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har anvendt lovlige, saglige hensyn i forbindelse med skønsudøvelsen.²⁸

En part, der klager, kan ikke begrænse Ankestyrelsens prøvelse af sagen. Udgangspunktet er, at klagetemaet danner rammen for prøvelsen, men Ankestyrelsen kan efter omstændighederne udvide prøvelsen til andet end det, der er klaget over. Det vil eksempelvis sige, at Ankestyrelsen kan vurdere, at der er behov for at efterprøve spørgsmålet om anerkendelse, selvom der er klaget over spørgsmålet om varigt mén.

Ankestyrelsen har mulighed for at ændre afgørelsen til gunst eller ugunst for klager.

ANKESTYRELSENS REAKTIONSMULIGHEDER

Ankestyrelsen kan afvise, stadfæste, ændre, hjemvise eller ophæve afgørelser, der er klaget over.²⁹ Vi gennemgår reaktionsmulighederne nedenfor.

REAKTIONSMULIGHEDER

AFVISNING

En afvisning er udfaldet af en afgørelse, hvor Ankestyrelsen ved en prøvelse af de processuelle forudsætninger udtaler, at Ankestyrelsen ikke kan efterprøve sagen i realiteten. Ankestyrelsen kan afvise at behandle en sag, hvis klagen er modtaget efter klagefristens udløb, eller hvis klagen trækkes tilbage af den klagende part under behandlingen hos Ankestyrelsen, og klagen dermed bortfalder.

STADFÆSTELSE

En stadfæstelse betyder, at Ankestyrelsen kommer frem til det samme resultat som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i den påklagede afgørelse. Stadfæstelsen fastslår udelukkende, at resultatet er korrekt. Begrundelsen for resultatet kan derimod være en anden.

²⁸ Det sker for eksempel, når Ankestyrelsen har indhentet en sagkyndig vurdering fra en af styrelsens tilknyttede lægekonsulenter, som foretager en anden lægefaglig vurdering end den, der ligger til grund for Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse. Det kan også ske, når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har inddraget alle relevante forhold, men Ankestyrelsen er uenig i vægtningen af de enkelte forhold.

²⁹ Arbejdsskadesikringsloven § 44, stk. 4, jf. Retssikkerhedsloven § 68, stk. 2.

ÆNDRING

Ved en ændring ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse og sætter sin egen afgørelse med et andet resultat i stedet.

HJEMVISNING

Ved en hjemvisning ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal behandle sagen igen samt træffe en ny afgørelse. En hjemvisning betyder en underkendelse af Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse.

OPHÆVELSE

Ved en ophævelse gælder Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse ikke mere. Ophævelsen vil typisk være en retsvirkning af en anden afgørelse. Et eksempel på dette er, hvis Ankestyrelsen ændrer Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om anerkendelse til et afslag på anerkendelse. I sådan et tilfælde ophæver Ankestyrelsen Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelser om ydelser efter loven, hvis afgørelser om disse spørgsmål også er påklaget. Dette kunne for eksempel være spørgsmålene om varigt mén og tab af erhvervsevne. Ankestyrelsen tager kun stilling til sådanne spørgsmål, hvis disse er påklaget.

ÅRSAGER TIL OMGØRELSE OG NYE REGISTRERINGER

Ankestyrelsen registrerer årsagerne til, at en sag ændres eller Hjemvises med på forhånd definerede emneord. I 2020 har Ankestyrelsen anvendt de samme årsagsemneord som i 2019.

Nedenfor gennemgår vi årsagsemneordene. I kapitel 4 og 5 fremgår udvalgte eksempler på omgjorte sager og årsagerne til omgørelsen.

ÅRSAGSEMNEORD**OPLYSNINGSGRUNDLAG**

Når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler oplysninger, der har afgørende betydning for resultatet. Det benyttes for eksempel ved hjemvisninger, hvor Ankestyrelsen finder det nødvendigt at indhente nye oplysninger, som er afgørende for sagens resultat.

ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING

Når Ankestyrelsen med udgangspunkt i en anden lægesagkyndig udtalelse vurderer oplysningerne i sagen anderledes end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Benyttes, hvor læge-konsulenten har haft de samme lægelige oplysninger til rådighed, men vurderer for eksempel det varige mén lavere eller højere end Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

Når Ankestyrelsen lægger vægt på de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har tillagt vægt, og alle relevante forhold er inddraget, men Ankestyrelsen vægter elementerne anderledes.

HJEMVISNING TIL FORELÆGGELSE FOR ERHVERVSSYGDOMSUDVALGET

Når Ankestyrelsen vurderer, at der kan være mulighed for anerkendelse af en erhvervssygdom uden for fortegnelsen over erhvervssygdomme.

RETSANVENDELSE

Når Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har anvendt reglerne rigtigt, misforstået, ikke fortolket rigtigt eller helt eller delvist ikke anvendt reglerne. Desuden i tilfælde, hvor Ankestyrelsens udmeldte praksis i en principmeddelelse er anvendt forkert, misforstået eller glemt. Det benyttes for eksempel, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har henvist til en forkert bestemmelse, eller hvor et afgørende skønsmoment ikke er indgået i vurderingen. Det benyttes desuden i afgørelser om udmåling, der ophæves som følge af, at Ankestyrelsen ændrer en anerkendelse til en afvisning, fordi der herefter ikke længere foreligger hjemmel til afgørelsen om udmåling.

PARTENS KLAGEBEMÆRKNINGER

Når Ankestyrelsen vurderer, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ikke har taget stilling til/omtalt oplysninger, der taler imod resultatet. Benyttes typisk ved hjemvisninger, hvor inddragelse af oplysninger forudsætter, at der tilvejebringes yderligere oplysninger (for eksempel en funktionsattest eller speciallægeerklæring).

NYE VÆSENTLIGE OPLYSNINGER

Når der er nye oplysninger, som gør, at sagen skal vurderes på ny, fordi sagen ændrer væsentlig karakter eller kræver væsentligt yderligere sagsoplysning. Det kan for

eksempel være, hvis nye oplysninger fører til, at retsgrundlaget for afgørelsen fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring er forkert.

ANDRE FORHOLD VEDRØRENDE SAGSBEHANDLING
Når årsagen til omgørelsen skyldes andre sagsbehandlingsfejl end indeholdt i årsagsemneordet "Oplysningsgrundlaget". Det benyttes for eksempel, hvis der er kommet nye oplysninger ind inden for klagefristen, men Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring har oversendt sagen til Ankestyrelsen inden klagefristens udløb.

SÆRLIGT OM ÆNDREDE AFGØRELSER

Kategorien "ændring" dækker over alle typer af ændringer. Ændringen kan være både til gunst og til ugunst for den tilskadekomne, ligesom der kan være tale om en større eller mindre ændring.

ANDEN LÆGEFAG- LIG VURDERING

Mange afgørelser beror på en vejledende lægefaglig udtalelse. Ankestyrelsens lægefaglige vurdering af sagen foretages som udgangspunkt på baggrund af de samme oplysninger, som Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring havde i sagen. En ændring af en påklaget afgørelse på grund af en anden lægefaglig vurdering kan derfor ikke nødvendigvis betragtes som udtryk for en forkert retsanvendelse hos Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring.

ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING

I visse sager tilsidesætter Ankestyrelsen skønnet i en påklaget afgørelse, selvom Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring har inddraget alle relevante forhold. I disse tilfælde vægter Ankestyrelsen elementerne anderledes, hvilket er det afgørende for ændringen, som dermed fører til et andet resultat.

RETSANVENDELSE

En ændring kan også skyldes, at alle relevante forhold og elementer ikke er inddraget i den påklagede afgørelse. Ændringen kan desuden bero på forkert eller mangelfuld anvendelse af retsregler, principmeddelelser og domstolspraksis.

SÆRLIGT OM HJEMVISTE SAGER

Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring og Ankestyrelsen har pligt til at sørge for, at en sag er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse (officialmaksimen).

Hvis der mangler væsentlige oplysninger, kan Ankestyrelsen som udgangspunkt indhente de oplysninger, hvis de allerede eksisterer (for eksempel en journal fra tilskadekomnes praktiserende læge).

OPLYSNINGS- GRUNDLAGET

Hvis de manglende oplysninger ikke eksisterer eller ikke er udarbejdet (for eksempel en speciallægeerklæring), hjemviser

Ankestyrelsen sagen til fornyet behandling ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, der så skal indhente de relevante oplysninger.

Det er en konkret og skønsmæssig vurdering, om den enkelte sag er tilstrækkeligt oplyst. At en sag vurderes ikke at være tilstrækkeligt oplyst, kan for eksempel skyldes, at der mangler oplysninger om hændelsen eller påvirkningen, arbejdsmæssige belastninger eller helbredsmæssige, økonomiske eller erhvervsmæssige forhold.

Sagens parter kan fremføre nye oplysninger over for Ankestyrelsen (nova). Det vil i disse tilfælde ikke have været muligt for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring at inddrage oplysningerne i deres sagsbehandling.

NYE VÆSENTLIGE OPLYSNINGER

Udgangspunktet er, at Ankestyrelsen som klageinstans har vide beføjelser til at inddrage de nye oplysninger ved afgørelsen af sagen. Hvis de nye oplysninger imidlertid ændrer sagens karakter væsentligt, vil Ankestyrelsen hjemvise sagen. Sagen ændrer væsentligt karakter, hvis det kræver en helt ny oplysning af sagen at afgøre den. Hvis de nye oplysninger derimod ikke ændrer sagens karakter, vil de nye oplysninger indgå i sagens behandling i Ankestyrelsen.

Det vil fremgå af den konkrete afgørelse, om der er tale om en stadfæstelse, ændring, ophævelse eller hjemvisning. Det vil desuden fremgå af Ankestyrelsens interne årsagsregistrering, hvad der i en konkret sag er baggrunden for ændringen eller hjemvisningen.

BILAG 4

Tabeller

TABEL 4.5 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF RETSANVENDELSE FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2020

	Ændret pga. retsanvendelse	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	8	118	1.800	7	0
Anerkendelse af ulykker	57	344	1.860	17	3
Anmeldelsesfrist	2	9	144	22	1
Den sikrede personkreds	4	14	131	29	3
Diverse*	0	0	6	0	0
Hjælpebidler	1	2	18	50	6
Små specialer**	12	48	233	25	5
Sygebehandling***	1	33	157	3	1
Tab af erhvervsevne	101	370	2.062	27	5
Varigt mén	23	782	2.972	3	1
Årsløn****	14	41	135	34	10
I alt	223	1.761	9.518	13	2

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingsystem.

TABEL 4.6 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF ANDEN LÆGEFAGLIG VURDERING FORDELT PÅ SAGS-OMRÅDER 2020

	Ændret pga. anden lægefaglig vurdering	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	83	118	1.800	70	5
Anerkendelse af ulykker	153	344	1.860	44	8
Anmeldelsesfrist	3	9	144	33	2
Den sikrede personkreds	0	14	131	0	0
Diverse*	0	0	6	0	0
Hjælpebidler	0	2	18	0	0
Små specialer**	3	48	233	6	1
Sygebehandling***	27	33	157	82	17
Tab af erhvervsevne	39	370	2.062	11	2
Varigt mén	687	782	2.972	88	23
Årsløn****	1	41	135	2	1
I alt	996	1.761	9.518	57	10

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL 4.7 ÆNDRINGER PÅ GRUND AF ANDEN SKØNSMÆSSIG VURDERING FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2020

	Ændret pga. anden skøns- mæssig vur- dering	Ændrede sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle ændrede sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	23	118	1.800	19	1
Anerkendelse af ulykker	113	344	1.860	33	6
Anmeldelsesfrist	3	9	144	33	2
Den sikrede personkreds	9	14	131	64	7
Diverse*	0	0	6	0	0
Hjælpebidler	1	2	18	50	6
Små specialer**	32	48	233	67	14
Sygebehandling***	5	33	157	15	3
Tab af erhvervsevne	220	370	2.062	59	11
Varigt mén	66	782	2.972	8	2
Årsløn****	24	41	135	59	18
I alt	496	1.761	9.518	28	5

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL 4.8 HJEMVISNINGER PÅ GRUND AF OPLYSNINGSGRUNDLAGET FORDELT PÅ SAGSOMRÅDER 2020

	Hjemvist pga. oplysningsgrundlaget	Hjemviste sager	Afgjorte sager	Procent ift. alle hjemviste sager	Procent ift. alle afgjorte sager
Anerkendelse af erhvervssygdom	66	114	1.800	58	4
Anerkendelse af ulykker	55	65	1.860	85	3
Anmeldelsesfrist	6	7	144	86	4
Den sikrede personkreds	0	3	131	0	0
Diverse*	1	1	6	100	17
Hjælpebidler	0	0	18	-	0
Små specialer**	12	17	233	71	5
Sygebehandling***	7	10	157	70	4
Tab af erhvervsevne	119	165	2.062	72	6
Varigt mén	164	220	2.972	75	6
Årsløn****	9	10	135	90	7
I alt	439	612	9.518	72	5

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet. Der registreres kun én årsagsbegrundelse på hvert sagsemne.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

TABEL 4.9 – STADFÆSTELSER MED ARBEJDSMARKEDETS ERHVERVSSIKRINGS BEGRUNDELSE 2020

	AES begrundelse		Anden begrundelse		Stadfæstede sager i alt
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Anerkendelse af erhvervssygdom	607	39	961	61	1.568
Anerkendelse af ulykker	305	21	1.146	79	1.451
Anmeldelsesfrist	44	34	84	66	128
Den sikrede personkreds	20	18	94	82	114
Diverse*	1	20	4	80	5
Hjælpebidler	3	19	13	81	16
Små specialer**	34	20	134	80	168
Sygebehandling***	47	41	67	59	114
Tab af erhvervsevne	590	39	937	61	1.527
Varigt mén	436	22	1.534	78	1.970
Årsløn****	54	64	30	36	84
I alt	2.141	30	5.004	70	7.145

Note: Afgjorte sager vedrører realitetsbehandlede sager. Sager modtaget fra og med den 1. juli 2016, hvor Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blev oprettet, indgår. Sager, hvor Ankestyrelsen har genoptaget deres egne afgørelser på ulovbestemt grundlag, sager om ophævelse samt sager fra Færøerne og Grønland er fratrukket. Procenttallene er afrundet.

*Diverse dækker bl.a. sager om forsikringsforhold.

**Små specialer omfatter bl.a. veteransager, forsørgertabserstatningssager, sager om tab af erhvervsevne hos selvstændige erhvervsdrivende, sager om vaccinationsskader m.fl.

***Sygebehandling omfatter sager om behandlingsudgifter.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

BILAG 5

Overblik over sagseksempler i årsredøgørelsen

Sag				
Sag nr. 1	Ulykke	Stadfæstelse		Anerkendelse af smerter i nakke og ryg – tilstrækkeligt oplyst – ikke krav om diagnose
Sag nr. 2	Ulykke	Stadfæstelse		Anerkendelse af lænderygsmerter – tilstrækkeligt oplyst – ikke krav om diagnose
Sag nr. 3	Ulykke	Stadfæstelse		Anerkendelse af smerter i nakke og i lænden – forbigående/varige gener
Sag nr. 4	Ulykke	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Forudbestående – mangler helbredsmæssige oplysninger og oplysninger om hændelsen
Sag nr. 5	Ulykke	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Afslag på anerkendelse af forværret menisklæsion – hændelse ikke dokumenteret
Sag nr. 6	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Skulderlidelse – mangler oplysninger om den arbejdsmæssige belastning
Sag nr. 7	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Støjbetaget hørenedsættelse – divergerende audiogrammer – behov for ny speciallægeerklæring
Sag nr. 8	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Retsanvendelse	PTSD – vold og trusler – tidsmæssig sammenhæng
Sag nr. 9	Erhvervssygdom	Hjemvisning	Retsanvendelse	PTSD – politiassistent – tidsmæssig sammenhæng
Sag nr. 10	Erhvervssygdom	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Anerkendelse – ændret diagnose
Sag nr. 11	Erhvervssygdom	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Afslag på anerkendelse – kortvarig belastning
Sag nr. 12	Erhvervssygdom	Stadfæstelse		Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse – støjbetinget hørenedsættelse
Sag nr. 13	Varigt mén	Hjemvisning	Anden lægefaglig vurdering	Ankelsmerter – ikke stationær – funktionsattest ni måneder efter skaden
Sag nr. 14	Varigt mén	Hjemvisning	Anden lægefaglig vurdering	Læsion i håndled – ikke stationær – speciallægeerklæring fem måneder efter skaden
Sag nr. 15	Varigt mén	Hjemvisning	Anden lægefaglig vurdering	Skuldersmerter – ikke stationær – funktionsattest seks måneder efter skaden
Sag nr. 16	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ændring – hovedgener – fradrag – forudbestående
Sag nr. 17	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Knæ – ikke fradrag – forudbestående
Sag nr. 18	Varigt mén	Ændring	Anden lægefaglig vurdering	Ikke fradrag – efterfølgende hændelse
Sag nr. 19	Erhvervsevnetab	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Mangler oplysninger om erhvervsmæssig situation og indtjening

Sag nr. 20	Erhvervsevnetab	Hjemvisning	Oplysningsgrundlaget	Mangler oplysninger om erhvervsmæssig situation og funktionsbegrænsninger
Sag nr. 21	Erhvervsevnetab	Stadfæstelse		Afslag – oplysning af indtjening
Sag nr. 22	Erhvervsevnetab	Stadfæstelse		Afslag – oplysning af løn og arbejde
Sag nr. 23	Erhvervsevnetab	Stadfæstelse		Stadfæstelse med Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings begrundelse – skønsmæssig vurdering
Sag nr. 24	Erhvervsevnetab	Ændring	Anden skønsmæssig vurdering	Psykiske gener – førtidspension – ikke grundlag for fradrag

BILAG 6

Tidligere årsredegørelser

Ankestyrelsen har siden 2016 udarbejdet en årlig redegørelse om sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen.

De tidligere årsredegørelser om sager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår nedenfor med link til de enkelte årsredegørelser.

- [Årsredegørelse 2019.](#)
- [Årsredegørelse 2018.](#)
- [Årsredegørelse 2017.](#)
- [Årsredegørelse 2016.](#)